

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG KORMÁNYA

T/6218. számú

törvényjavaslat

**a közrend, valamint az igazságszolgáltatás működésének védelme érdekében
szükséges egyes törvénymódosításokról**

**Előadó: Dr. Draskovics Tibor
igazságügyi és rendészeti
miniszter**

Budapest, 2008. szeptember

2008. évi ... törvény

a közrend, valamint az igazságszolgáltatás működésének védelme érdekében szükséges egyes törvénymódosításokról

1. §

A Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény (a továbbiakban: Btk.) 170. §-a a következő (5) bekezdéssel egészül ki, ezzel egyidejűleg a jelenlegi (5)-(7) bekezdések jelölése (6)-(8) bekezdésre változik:

„(5) Aki a (2)-(4) bekezdésben meghatározott bűncselekményre irányuló előkészületet követ el, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.”

2. §

(1) A Btk. 174/B. §-ának (1) bekezdése és azt megelőző alcím helyébe a következő rendelkezés és alcím lép:

„Közösség tagja elleni erőszak

174/B. § (1) Aki mást valamely nemzeti, etnikai, faji, vallási csoporthoz, vagy a lakosság egyes csoportjaihoz tartozása, vagy vélt tartozása miatt bántalmaz, illetőleg erőszakkal vagy fenyegetéssel arra kényszerít, hogy valamit tegyen, ne tegyen vagy eltűrjön, büntetést követ el, és öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.”

(2) A Btk. 174/B. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül ki:

„(3) Aki a közösség tagja elleni erőszakra irányuló előkészületet követ el, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.”

3. §

A Btk. a következő 174/C. §-sal és az azt megelőző alcímmel egészül ki:

„Az egyesülési, a gyülekezési szabadság, valamint a választási gyűlésen való részvétel jogának megsértése

174/C. § (1) Aki mást egyesülési vagy gyülekezési jogának gyakorlásában, valamint választási gyűlésen való részvételében erőszakkal vagy fenyegetéssel jogtalanul akadályoz, büntetést követ el, és három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Aki az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekményre irányuló előkészületet követ el, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.”

4. §

A Btk. 176/A. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Aki félelemkeltés céljából

a) mást, vagy rá tekintettel hozzátartozóját személy elleni erőszakos vagy közveszélyt okozó büntetendő cselekmény elkövetésével megfenyeget, vagy
b) annak a látszatnak a keltésére törekszik, hogy a sértett vagy hozzátartozója életét, testi épségét vagy egészségét sértő vagy veszélyeztető esemény következik be, vétséget követ el, és két évig terjedő szabadságvesztéssel, közérdekű munkával vagy pénzbüntetéssel büntetendő.”

5. §

A Btk. 226. §-a a következő (2) bekezdéssel egészül ki, ezzel egyidejűleg a § eredeti szövege az (1) bekezdés jelölést kapja:

„(2) Aki az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekményre irányuló előkészületet követ el, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.”

6. §

A Btk. 227. §-a a következő (2) bekezdéssel egészül ki, ezzel egyidejűleg a § eredeti szövege az (1) bekezdés jelölést kapja:

„(2) Aki kényszervallatásra irányuló előkészületet követ el, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.”

7. §

A Btk. 229. §-a a következő (6) bekezdéssel egészül ki, ezzel egyidejűleg a jelenlegi (6) bekezdés jelölése (7) bekezdésre változik:

„(6) Aki hivatalos személy elleni erőszakra irányuló előkészületet követ el, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.”

8. §

A Btk. a következő 242/B. §-sal és az azt megelőző alcímmel egészül ki, és ezzel egyidejűleg a jelenlegi 242/B. § jelölése 242/C. §-ra változik:

„Hatóság eljárásának megzavarása

242/B. § (1) Aki olyan kihívóan közösségellenes, vagy erőszakos magatartást tanúsít, amely a bíróság, vagy egyéb hatóság eljárását megzavarja vagy akadályozza, ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztés, ha az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekmény a bíróság, vagy egyéb hatóság eljárását megghiúsítja.

(3) A büntetés öt évig terjedő szabadságvesztés, ha az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekményt csoportosan, fegyveresen vagy felfegyverkezve követik el.

(4) E § alkalmazásában erőszakos magatartásnak minősül a más személyre gyakorolt támadó jellegű fizikai ráhatás is, abban az esetben is, ha az nem alkalmas testi sérülés okozására.”

9. §

A Btk. 260. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„260. § (1) Aki közérdekű üzem működését berendezésének, vezetékének megrongálásával, vagy más módon jelentős mértékben megzavarja, büntetett követ el, és öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekményt csoportosan, fegyveresen vagy felfegyverkezve követik el.

(3) A büntetés öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekményt bűnszövetségben követik el.

(4) A büntetés öt évtől tizenöt évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekményt különösen nagy, vagy ezt meghaladó vagyoni hátrányt okozva követik el.

(5) Aki a közérdekű üzem működésének megzavarására irányuló előkészületet követ el, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(6) Aki a bűncselekményt gondatlanságból követi el, vétség miatt három évig, különösen nagy, vagy ezt meghaladó vagyoni hátrány okozása esetén öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(7) E § alkalmazásában közérdekű üzem a közmű, a közforgalmú tömegközlekedési üzem, a távközlési üzem, valamint a hadianyagot, energiát, vagy üzemi felhasználásra szánt alapanyagot termelő üzem.”

10. §

A Btk. 270/A. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Aki

a) más előtt olyan, a köznyugalom megzavarására alkalmas valótlan tényről állít, hogy közveszéllyel járó esemény bekövetkezése fenyeget, vagy

b) a köznyugalom megzavarására alkalmas módon azt a látszatot kelteni törekszik, hogy közveszéllyel járó esemény közvetlenül bekövetkezik,

vétséget követ el, és két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.”

11. §

(1) A Btk. 271. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül ki, és ezzel egyidejűleg a jelenlegi (3) bekezdés jelölése (4) bekezdésre változik:

„(3) A büntetés büntett miatt öt évig terjedő szabadságvesztés, ha a garázdaságot

- a) csoportosan és a köznyugalmat súlyosan megzavarva,
- b) nyilvános rendezvényen

követik el.”

(2) A Btk. 271. §-a a következő (5) bekezdéssel egészül ki:

„(5) E § alkalmazásában erőszakos magatartásnak minősül a más személyre gyakorolt támadó jellegű fizikai ráhatás is, abban az esetben is, ha az nem alkalmas testi sérülés okozására.”

12. §

A Btk. 271/A. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Aki nyilvános rendezvény szervezőjének vagy rendezőjének a rend fenntartása érdekében tett jogszerű intézkedésével szemben erőszakkal vagy fenyegetéssel ellenállást tanúsít, ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg, vétséget követ el, és két évig terjedő szabadságvesztéssel, közérdekű munkával vagy pénzbüntetéssel büntetendő.”

13. §

A Btk. a következő 271/B. §-sal egészül ki:

„271/B. § A 271-271/A. § alkalmazásában nyilvános rendezvény: a gyülekezési jogról szóló törvény hatálya alá tartozó rendezvény, továbbá az olyan rendezvény, amely mindenki számára azonos feltételek mellett nyitva áll.”

14. §

A Btk. 321. §-a a következő (5) bekezdéssel egészül ki:

„(5) Aki rablásra irányuló előkészületet követ el, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.”

15. §

A szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX. törvény (a továbbiakban: Sztv.) 17. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„17. § (1) A pénzbírságot meg nem fizetése esetén – ha az adók módjára behajtás, illetve a nyilvános közzététele nem vezet eredményre – elzárásra kell átváltoztatni.

(2) Nincs helye elzárásra átváltoztatásnak, ha az eljárás alá vont személy

a) fiatalkorú;

b) a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény 4. §-ának a) pontjában meghatározott fogyatékos személy, kórházi fekvőbeteg-ellátásban részesül, illetőleg kórházi kezelése válik szükségessé;

c) a terhesség negyedik hónapját elérő nő, tizenhat éves korát be nem töltő gyermekét egyedül nevelő szülő, vagy fogyatékos, illetőleg folyamatos ápolást igénylő hozzátartozójáról egyedül gondoskodik.

(3) Az elzárásra történő átváltoztatás során ezer forinttól háromezer forintig terjedő összeg helyett egynapi elzárást kell számítani. A pénzbírság helyébe lépő elzárás – a 24. § (2) bekezdésében foglaltak kivételével – egy napnál rövidebb és hatvan napnál hosszabb nem lehet.”

16. §

Az Sztv. 23. §-a a következő (2) bekezdéssel egészül ki, ezzel egyidejűleg a § eredeti szövege az (1) bekezdés jelölést kapja:

„(2) Büntetés kiszabásakor és az intézkedés alkalmazásakor figyelembe kell venni a szabálysértés elkövetésének időpontját megelőző két éven belül az elkövető által elkövetett ugyanolyan vagy hasonló jellegű szabálysértés miatt történt felelősségre vonást.”

17. §

Az Sztv. 26. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Az elévülést félbeszakítja az elzárás, illetőleg a pénzbírság végrehajtása iránt tett intézkedés. A félbeszakítás napjával az elévülés határideje újratekődik. A határozat jogerőre emelkedésétől számított három év elteltével végrehajtásnak nincs helye.”

18. §

(1) Az Sztv. 27. §-ának alcíme helyébe a következő alcím lép:

„A központi szabálysértési nyilvántartás”

(2) Az Sztv. 27. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„27. § (1) A központi szabálysértési nyilvántartás (a továbbiakban: szabálysértési nyilvántartás) célja az eljárás alá vont személy szabálysértési előéletének nyilvántartása a szabálysértési eljárás gyors és pontos lefolytatása, a szabálysértési végrehajtási rendszer megerősítése, továbbá a nyilvántartásból történő adatszolgáltatás útján az érintett jogai gyakorlásának biztosítása, valamint mások jogainak és biztonságának védelme érdekében.

(2) A szabálysértési nyilvántartással kapcsolatos eljárásra a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló törvény rendelkezéseit kell alkalmazni.

(3) A szabálysértési nyilvántartás tekintetében az adatkezelői feladatokat a Kormány által rendeletben kijelölt szerv (a továbbiakban: szabálysértési nyilvántartó szerv) látja el.

(4) A szabálysértési nyilvántartás törvényességi felügyeletét a Legfőbb Ügyészség látja el.”

19. §

Az Sztv. a következő 27/A-27/H. §-sal egészül ki:

„27/A. § (1) A szabálysértési nyilvántartás tartalmazza

a) a nyilvántartott természetes személyazonosító adatait [családi nevét és utónevét (utóneveit), születési családi nevét és utónevét (utóneveit), nemét, születési helyét és idejét, anyja születési nevét], személyi azonosítóját, állampolgárságát, lakó- illetve tartózkodási helyét, előző családi és utónevét (neveit),

b) a szabálysértési hatóság vagy a bíróság jogerős határozata szerint

ba) a szabálysértés megnevezését,

bb) a szabálysértés elkövetésének helyét, idejét,

c) az eljáró szabálysértési hatóság és bíróság, valamint a perújítás során eljáró bíróság megnevezését, határozatának számát és keltét, a határozat jogerőre emelkedésének napját,

d) a kiszabott büntetés nemét és mértékét,

e) az alkalmazott intézkedés nemét és mértékét,

f) a kiszabott pénzbírság megfizetése esetén annak tényét és időpontját,

g) a pénzbírság vagy egyéb pénzüsszeg meg nem fizetése esetén, az adók módjára történő behajtás elrendelésének tényét, az elrendelő szerv megnevezését, határozatának számát és keltét,

h) az adók módjára történő behajtás eredménytelensége esetén a pénzbírság elzárásra átváltoztatásának tényét, az eljáró bíróság megnevezését, határozatának számát és keltét, valamint az elzárás időtartamát,

i) az elzárás büntetés elengedésének, illetőleg mérséklésének tényét, az erről szóló határozat számát és keltét,

j) pénzbírság megfizetésének elengedése, valamint járművezetéstől eltiltás mellőzése tényét, az erről szóló határozatot hozó szerv megnevezését, határozatának számát és keltét,

k) az elzárás, illetőleg a pénzbírságot helyettesítő elzárás elhalasztásának vagy félbeszakításának tényét, határozatának számát és keltét,

l) az elzárás letöltésének, illetőleg az azonnali szabadítás elrendelésének időpontját.

(2) A szabálysértési nyilvántartás részére az (1) bekezdésben meghatározott adatokat jogszabályban meghatározott formában és módon közli:

a) az (1) bekezdés a)-i) pontja esetében az eljáró bíróság illetőleg szabálysértési hatóság,

b) az (1) bekezdés j) pontja esetén a méltányossági döntést hozó szerv,

c) az (1) bekezdés k) pontja esetén az engedélyező szerv,

d) az (1) bekezdés l) pontja esetén a büntetés-végrehajtási intézet.

27/B. § (1) A szabálysértési nyilvántartó szerv a nyilvántartásban szereplő személyek 27/A. § (1) bekezdés a) pontjában szereplő adatait – azok változásának nyomon követése céljából – elektronikus úton összehasonlítja

a) a személyiadat- és lakcímnnyilvántartás hatálya alá tartozó személyek esetében a személyiadat- és lakcímnnyilvántartás központi szerve által kezelt adatokkal,

b) az idegenrendészeti nyilvántartások hatálya alá tartozó személyek esetében a központi idegenrendészeti nyilvántartást vezető szerv által kezelt adatokkal.

(2) Az adatközlést a nyilvántartásba vételt megalapozó, illetőleg a nyilvántartott adatot érintő változás bekövetkezésének napjától számított három munkanapon belül elektronikus úton kell teljesíteni. Az adatváltozást az adategyeztetés után a szabálysértési nyilvántartásban át kell vezetni.

27/C. § (1) A szabálysértési nyilvántartó szerv a szabálysértési nyilvántartásba felvett adatokat a büntetést vagy intézkedést megállapító határozat jogerőre emelkedésétől számított három évig kezeli.

(2) Törölni kell a nyilvántartásból annak a személynek az adatait, akire vonatkozóan a nyilvántartási idő eltelt.

27/D. § (1) A szabálysértési nyilvántartásból törvényben meghatározott feladataik ellátása céljából adatok átvételére jogosult

- a) a bíróság,
- b) az ügyészség,
- c) a rendőrség,
- d) a szabálysértési hatóságok a hatáskörükbe tartozó ügyeket érintően,
- e) a nyomozó hatóságok és
- f) a nemzetbiztonsági szolgálatok.

(2) A sportrendezvényről történő kitiltás hatálya alatt álló személyről a 27/A. § (1) bekezdés szerinti adatok közül a kitiltás hatálya alatt álló személy nevét, anyja nevét, születési idejét a szabálysértési nyilvántartó szerv kérelemre az érintett sportrendezvény szervezője részére átadhatja. A sportrendezvény szervezőjét személyes adatkezelőnek kell tekinteni, aki a kitiltás hatályának megszűnését követően haladéktalanul köteles a személyes adat törléséről gondoskodni.

(3) Az (1) és (2) bekezdésben felsoroltakon kívül a szabálysértési nyilvántartásból adatigénylésre jogosult az is, akit a hatáskörébe tartozó feladat ellátása érdekében törvény feljogosít a szabálysértési nyilvántartás adatainak megismerésére.

27/E. § (1) A szabálysértési nyilvántartásból kérelemre teljesíthető adatszolgáltatás. A kérelemnek tartalmaznia kell az adatigénylő nevét vagy megnevezését, az adatigénylés célját és jogalapját.

(2) Az adatszolgáltatást meg kell tagadni, ha

- a) az jogszabályba ütközik,
- b) a kérelem nem a jogosulttól származik,
- c) a kérelemben megjelölt adatok személyazonosításra alkalmatlanok.

(3) A szabálysértési nyilvántartó szerv a jogosultak részére az adatigénylés iránti kérelem kézhezvételétől számított nyolc napon belül teljesíti az adatszolgáltatást.

(4) A szabálysértési nyilvántartó szerv az érintettnek a róla nyilvántartott személyes adatáról a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló törvényben foglaltak szerint ad tájékoztatást.

(5) Az adatigénylés és a tájékoztatás iránti kérelem elektronikus úton is előterjeszhető.

27/F. § Az adatkezelés jogszerűségének ellenőrzése érdekében a szabálysértési nyilvántartásba a szabálysértési nyilvántartó szerv szakmai felügyeletét ellátó miniszter, az adatvédelmi biztos, illetve az általuk meghatalmazott személy, valamint a törvényességi felügyeletet ellátó ügyész tekinthet be.

27/G. §. A nyilvántartásban kezelt adatok statisztikai, illetve tudományos kutatási célra – személyazonosításra alkalmatlan módon – átadhatók és felhasználhatók.

27/H. § (1) A szabálysértési nyilvántartásból teljesített adatszolgáltatásokról adattovábbítási nyilvántartást kell vezetni.

(2) Az adattovábbítási nyilvántartást a szabálysértési nyilvántartó szerv vezeti.

(3) Az adattovábbítási nyilvántartás tartalmazza:

- a) az érintett természetes személyazonosító adatait,
- b) az adatkezelő nyilvántartási azonosítóját,
- c) az adattovábbítás időpontját,
- d) az adattovábbítás célját és jogalapját, valamint
- e) az adatigénylő nevét vagy megnevezését.

(4) A szolgáltatott adatok nem képezik az adattovábbítási nyilvántartás részét.

(5) Az adattovábbítási nyilvántartásból az érintett jogosult megismerni, hogy adatszolgáltatás alanya volt-e. Ez a jogosultság a nemzetbiztonság, a bűnmegelőzés vagy a bűnüldözés érdekében a rendőrség és a nemzetbiztonsági szolgálatok részére történt adatszolgáltatás esetén korlátozható vagy kizárható.

(6) Az adattovábbítási nyilvántartásból adatigénylésre jogosult az érintetten kívül

- a) az adatvédelmi biztos,
- b) bűncselekmény gyanúja esetén az eljáró nyomozó hatóság vagy ügyészség,
- c) az adattovábbításban érintett szabálysértési hatóság vezetője,
- d) a nemzetbiztonsági szolgálatok.

(7) Az adattovábbítási nyilvántartást az adattovábbítástól számított öt évig meg kell őrizni.”

20. §

Az Sztv. 31. §-a a következő (5) bekezdéssel egészül ki:

„(5) E törvény alkalmazásában hasonló jellegű szabálysértésnek az azonos fejezeten belüli szabálysértéseket kell érteni.”

21. §

Az Sztv. 58. §-ának (1)-(2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Ha a szabálysértési felelősségre vonás szempontjából jelentős, bizonyítást igénylő tény megállapításához vagy megítéléséhez különleges szakértelem szükséges, a szabálysértési hatóság, illetőleg a bíróság - hivatalból vagy kérelemre – az igazságügyi szakértői tevékenységről szóló törvény szerint igazságügyi szakértői tevékenység végzésére jogosult szakértőt rendelhet ki.

(2) A szakértő kirendelésére, eljárására, szakvéleményére, jogaira és kötelezettségeire, valamint díjazására vonatkozó rendelkezéseket az igazságügyi szakértőre vonatkozó külön jogszabályok tartalmazzák.”

22. §

Az Sztv. 66. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A személyazonosság tisztázását követően meg kell kérdezni az eljárás alá vont személyt személyi körülményeiről (vagyon, ideértve a tulajdonában álló ingatlan azonosítására alkalmas adatait, jövedelme, családi körülményei, foglalkozása, munkahelye).”

23. §

Az Sztv. 83. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A szabálysértési hatóság az eljárás alá vont személy személyazonossági és lakcím adatát a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásában ellenőrizheti. Az ismeretlen helyen lévő eljárás alá vont személy, tanú, szakértő lakó-, illetőleg tartózkodási helyének megállapítása céljából a polgárok személyi adatait és lakcímét nyilvántartó hatóságot kell megkeresni.”

24. §

(1) Az Sztv. 87. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Ha az eljárás adatai elegendő alapot szolgáltatnak az eljárás alá vont személy felelősségének megállapítására, a szabálysértési hatóság – kivéve, ha az eljárás alapjául szolgáló cselekmény miatt közigazgatási bírság kiszabásának van helye – pénzbírságot szabhat ki, járművezetéstől eltiltást, elkobzást, figyelmeztetést, illetőleg kitiltást alkalmazhat, valamint kártérítést és eljárási költséget állapíthat meg.”

(2) Az Sztv. 87. §-a (2) bekezdésének d)-e) pontja helyébe a következő rendelkezések lépnek:

[Az (1) bekezdésben meghatározott határozatnak tartalmaznia kell:]

„d) tájékoztatást arról, hogy amennyiben a határozat jogerőre emelkedésétől számított harminc napon belül a pénzbírságot nem fizeti meg, a szabálysértési hatóság intézkedik az adók módjára történő behajtásról, ezzel egyidejűleg a szabálysértési hatóság az internetes oldalán, vagy a helyben szokásos módon történő nyilvános közzétételről, valamint az elkövető tulajdonában levő ingatlanon jelzálogjog bejegyzése iránt intézkedik, továbbá azt, hogy a pénzbírság hány nap elzárásra változtatható át;

e) utalást arra, hogy a pénzbírságot kiszabó határozattal, a járművezetéstől eltiltással, az elkobzással, a figyelmeztetéssel, továbbá a kitiltással szemben az eljárás alá

vont személy, törvényes képviselője vagy védője, az okozott kár megtérítésére kötelezés esetén pedig a sértett is – a közléstől számított nyolc napon belül – halasztó hatályú kifogás előterjesztése útján, a bíróságtól kérheti az ügy felülvizsgálatát;”

25. §

Az Sztv. 88. §-a (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A pénzbírság kiszabását, a járművezetéstől eltiltást, az elkobzást, a figyelmeztetést, a kitiltást megállapító határozattal szemben az eljárás alá vont személy, törvényes képviselője vagy védője, az okozott kár megtérítésére kötelezés esetén, kizárólag e rendelkezéssel szemben a sértett is, a marasztaló határozatot hozó szabálysértési hatóságnál a határozat közlésétől számított nyolc napon belül kifogást nyújthat be.”

26. §

Az Sztv. 111. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„111. § (1) A pénzbírságot és egyéb pénzüsszeget az elkövetőnek készpénz-átutalási megbízáson, a határozat jogerőre emelkedésétől számított harminc napon belül kell megfizetni.

(2) Ha a pénzbírság vagy egyéb pénzüsszeg megfizetésére kötelezett a határozat jogerőre emelkedésétől számított harminc napon belül a pénzüsszeget nem fizeti meg, a szabálysértési hatóság a pénzbírság megfizetésére rendelkezésre álló határidő lejártát követő ötödik munkanap után haladéktalanul elrendeli a tartozás adók módjára történő behajtását, és az internetes oldalán, ennek hiányában a helyben szokásos módon nyilvánosan közzé teszi az elkövető természetes személyazonosító adatait, az elkövetett cselekményt és a kiszabott pénzbírság összegét. A szabálysértési hatóság egyidejűleg – ha a pénzbírság összege a harmincezer forintot eléri – a tartozás összegének erejéig az elkövető tulajdonában lévő ingatlanra döntésével jelzálogot alapít, és intézkedik a jelzálognak az ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzése érdekében.

(3) Ha a pénzbírságot a végrehajtás során fizetik meg, vagy a végrehajtás eredményes, illetve a pénzbírságot elzárásra változtatták át, a nyilvános közzététel visszavonása, illetve az ingatlant terhelő jelzálogjog törlése érdekében a szabálysértési hatóság három munkanapon belül intézkedik.”

27. §

Az Sztv. a következő 111/A. §-sal egészül ki:

„111/A. § A szabálysértési nyilvántartó szerv a szabálysértési hatóság és a bíróság jogerős határozatából az elkövető természetes személyazonosító adatait, az elkövetett cselekményt és a kiszabott pénzbírság összegét feltüntetve három munkanapon belül az internetes oldalán közzé teszi, ha az elkövető a kiszabott pénzbírságot a 111. § (1) bekezdésben meghatározott határidőben nem fizette meg.”

28. §

Az Sztv. 112. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„112. § (1) Ha az adózás rendjéről szóló törvény 161/A. § (1) bekezdés a) pontja szerinti intézkedéstől számított kilencven napon belül

a) az elkövető a pénzbírságot önként nem fizette be, valamint a nyilvános közzététel sem vezetett eredményre, és

b) az adók módjára behajtás – ide értve az ingatlanon történő jelzálogjog bejegyzését is – nem vezetett eredményre,

a pénzbírságot elzárásra kell átváltoztatni.

(2) Az elzárásra átváltoztatásról az a helyi bíróság dönt,

a) amelyik az ügyben érdemi határozatot hozott, vagy

b) amelynek illetékességi területén működik a jogerős határozatot hozó szabálysértési hatóság.

(3) Az elzárásra átváltoztatás szükségességének felmerülése esetén a szabálysértési hatóság az ügy iratait haladéktalanul megküldi a (2) bekezdés szerinti bíróságnak.”

29. §

Az Sztv. 121. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A 120. § (1) bekezdésében foglalt határozattal szemben az eljárás alá vont személy, törvényes képviselője vagy védője, a feljelentő, az okozott kár megtérítésére kötelezés esetén, kizárólag e rendelkezéssel szemben a kártérítést illetően a sértett is a határozatot hozó bíróságnál a határozat közlésétől számított nyolc napon belül halasztó hatályú fellebbezést nyújthat be.”

30. §

Az Sztv. 122. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„122. § (1) A megyei bíróság a fellebbezést tanácsulésen bírálja el, ennek során az eljárás alá vont személy terhére – a feljelentőnek az eljárás alá vont személy terhére bejelentett fellebbezésének hiányában – a bíróság határozatában megállapított rendelkezéseknél hátrányosabb rendelkezést nem hozhat.

(2) Az eljárás alá vont személy terhére bejelentett fellebbezésnek azt kell tekinteni, ami szabálysértési felelősségének megállapítására, szabálysértésének súlyosabb minősítésére, a büntetésének súlyosítására, illetve a vele szemben büntetés helyett alkalmazott intézkedésnél súlyosabbnak a megállapítására, vagy az ilyen intézkedés helyett büntetés megállapítására irányul.”

31. §

Az Sztv. a következő 124/A. §-sal egészül ki:

„124/A. § (1) Ha a bíróság az elzárás félbeszakítása iránti kérelmet elutasítja, a határozattal szemben az elkövető, törvényes képviselője vagy védője a határozatot hozó bíróságnál a határozat közlésétől számított nyolc napon belül fellebbezést nyújthat be.

(2) A fellebbezésre, illetve annak elbírálására a 121. § (2)-(4) bekezdéseit, valamint a 122-124. § szerinti rendelkezéseket a következő eltérésekkel kell alkalmazni:

- a) a határozatot hozó bíróság az iratokat a fellebbezés beérkezését követő három munkanapon belül megküldi az illetékes megyei bíróságnak;
- b) a megyei bíróság a fellebbezést három munkanapon belül bírálja el.”

32. §

Az Sztv. 126. §-ának (4) és (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(4) A határozat kihirdetése után a bíróság megkérdezi a rendőrség képviselőjét, az eljárás alá vont személyt, illetőleg a védőt, kívánnak-e fellebbezést benyújtani. Ha elzárás kiszabására kerül sor, a fellebbezés benyújtására jogosultnak a kérdés feltételét követően nyomban nyilatkoznia kell.

(5) Ha a rendőrség képviselője, az eljárás alá vont személy, illetőleg a védő az elzárás kiszabásával szemben fellebbezést jelent be, és a bíróság az őrizetet meghosszabbítja, a bíróság az iratokat haladéktalanul felterjeszti a megyei bírósághoz.”

33. §

Az Sztv. a következő alcímmel és 127/A. §-sal egészül ki:

„A bíróság által kiszabott pénzbírság végrehajtása

127/A. § (1) A bíróság által kiszabott pénzbírság és a bíróság által megállapított egyéb pénzösszeg végrehajtásáról a XII. Fejezet végrehajtási szabályai szerint, az elkövető lakóhelye vagy tartózkodási helye, ennek hiányában az elkövetés helye szerint illetékes települési önkormányzat jegyzője gondoskodik.

(2) A bíróság a jogerős határozat egy példányát megküldi az illetékes települési önkormányzat jegyzőjének.”

34. §

Az Sztv. 134. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A szabálysértést meghatározó jogszabályban megállapított esetekben a (2) bekezdésben felsoroltak a szabálysértés tetten ért elkövetőjét helyszíni bírsággal sújthatják, kivéve, ha az eljárás alapjául szolgáló cselekmény miatt közigazgatási bírság kiszabásának van helye.”

35. §

Az Sztv. 142/A. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„142/A. § (1) Aki

a) olyan kihívóan közösségellenes magatartást tanúsít, amely alkalmas arra, hogy másokban megbotránkozást vagy riadalmat keltsen,

b) nyilvános rendezvényen olyan csoportban vesz részt, amelynek megjelenése, így különösen alakzata, a csoport vezetője által használt vezényszavak és jelek másban, vagy másokban félelmet kelt,

elzárással vagy százötvenezer forintig terjedő pénzbírsággal sújtható.”

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott szabálysértés elkövetőjével szemben kitiltásnak is helye van.

(3) Az (1) bekezdésben meghatározott szabálysértés miatt az eljárás a bíróság hatáskörébe tartozik.

(4) Csoportosan követik el a szabálysértést, ha az elkövetésben legalább három személy vesz részt.

(5) A 142. és 142/A. § alkalmazásában nyilvános rendezvény: a gyülekezési jogról szóló törvény hatálya alá tartozó rendezvény, továbbá az olyan rendezvény, amely mindenki számára azonos feltételek mellett nyitva áll.”

36. §

Az Sztv. 152. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„152. § (1) Aki

a) a gyülekezési jogról szóló 1989. évi III. törvény hatálya alá tartozó, szervezetten megvalósuló rendezvényt bejelentési kötelezettsége elmulasztásával szervez,

b) rendezvény szervezésével összefüggő bejelentési kötelezettségét a gyülekezési jogról szóló 1989. évi III. törvény 6. §-ában meghatározott határidő megsértésével teljesíti,

c) olyan rendezvényt szervez, amelynek megtartását a rendőrség megtiltotta, illetve ilyen rendezvényen vesz részt, vagy

d) a tervezett új időponttól való előzetes tájékoztatás nélkül szervez a gyülekezési jogról szóló 1989. évi III. törvény 9. § (3) bekezdésében meghatározott rendezvényt, illetve ilyen rendezvényen részt vesz,

e) a bejelentésben megjelölttől eltérő helyre vagy időpontra szervezi a rendezvényt, illetve rendezvényt, illetve az ilyen rendezvényen részt vesz,

százötvenezer forintig terjedő pénzbírsággal sújtható.

(2) Az (1) bekezdés *b)* pontja alapján nem büntethető az elkövető, ha a gyülekezési jogról szóló 1989. évi III. törvény 6. §-ában meghatározott határidő megsértésével, de a rendezvény szervezésének megkezdését követően haladéktalanul olyan rendezvény szervezését jelenti be, amelynek célja a résztvevők véleményének az előre nem láthatóan bekövetkezett eseménnyel összefüggő kinyilvánítása.

(3) Az (1) bekezdésben meghatározott szabálysértés miatt az eljárás a rendőrség hatáskörébe tartozik.”

37. §

Az Sztv. a következő 152/A. §-sal és az azt megelőző alcímmel egészül ki:

„Az egyesülési, a gyülekezési szabadság, valamint a választási gyűlésen való részvétel jogának megsértése

152/A. § (1) Aki mást egyesülési vagy gyülekezési jogának gyakorlásában, valamint a választási gyűlésen való részvételében jogtalanul akadályoz, százezer forintig terjedő pénzbírsággal sújtható.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott szabálysértés miatt az eljárás a rendőrség hatáskörébe tartozik.”

38. §

Az Sztv. 166. §-a a következő (2) bekezdéssel egészül ki, ezzel egyidejűleg a § eredeti szövege az (1) bekezdés jelölést kapja:

„(2) Felhatalmazást kap a Kormány, hogy rendeletben kijelölje a szabálysértési nyilvántartás tekintetében az adatkezelői feladatokat ellátó szervet.”

39. §

(1) Az Sztv. 167. §-ának (3) és (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Felhatalmazást kap a szabálysértési szabályozásért felelős miniszter, hogy az igazságügyért felelős miniszterrel és az államháztartásért felelős miniszterrel együttesen rendeletben szabályozza a szabálysértési eljárásban elrendelt elővezetés végrehajtásával felmerült költség megtérítésének részletes szabályait.

(4) Felhatalmazást kap az államháztartásért felelős miniszter, hogy az igazságügyért felelős miniszterrel, valamint a szabálysértési hatóságok felügyeletét ellátó miniszterekkel egyetértésben rendeletben szabályozza a szabálysértési eljárás során lefoglalt és elkobzott dolgok kezelését és értékesítését.”

(2) Az Sztv. 167. §-a a következő (5)-(7) bekezdéssel egészül ki:

„(5) Felhatalmazást kap az államháztartásért felelős miniszter, hogy rendeletben szabályozza a pénzügyi szabálysértések eljárási szabályait, valamint felderítése és elbírálása végrehajtásának részletes szabályait.

(6) Felhatalmazást kap a szabálysértési szabályozásért felelős miniszter, hogy rendeletben szabályozza a központi szabálysértési nyilvántartás részére történő adatközlés formáját és módját, valamint a pénzbírság meg nem fizetése esetén a nyilvános közzététel részletes szabályait.

(7) Felhatalmazást kap a szabálysértési szabályozásért felelős miniszter, hogy rendeletben szabályozza a szabálysértési törvény végrehajtásának részletes szabályait.”

40. §

A bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 1997. évi LXVI. törvény (a továbbiakban: Bsz.) 39. §-ának *m*) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[Az OIT]

„*m*) meghatározza a bíróságok szervezeti és működési szabályzatában, valamint a bírósági épületek rendfenntartására vonatkozó szabályzatban érvényesítendő követelményeket, és jóváhagyja a Legfelsőbb Bíróság, az ítélőtáblák és a megyei bíróságok e körben alkotott szabályzatait,”

41. §

A Bsz. a 76. §-t követően a következő új VI. Fejezettel és 76/A-76/D. §-sal egészül ki, és ezzel egyidejűleg a jelenlegi VI-IX. Fejezet jelölése VII-X. Fejezetre változik:

„VI. Fejezet

A bírósági épületek rendjének fenntartása

76/A. § (1) A bírósági épületnek a közönség és ügyfélforgalom számára nyitva álló helyiségeibe és a tárgyalóterembe a bírósági ügyintézés és a nyilvános tárgyaláson történő részvétel céljából – e törvényben foglalt korlátozással – bárki beléphet.

(2) A bíróság épületében tartózkodók kötelesek olyan magatartást tanúsítani, amely tiszteletben tartja az igazságszolgáltatás méltóságát, nem zavarja meg a bíróság működését és megfelel az épület használatának rendjére vonatkozó előírásoknak.

76/B. § A bírósági épület rendjének biztosítása a bíróság elnökének feladata. A bíróság elnöke – helyi bíróság esetében a megyei (fővárosi) bíróság elnöke – e körben megállapítja a bírósági épület használatának rendjét, meghatározza a közönség és az ügyfélforgalom számára nyitva álló épületrészeket, valamint megalkotja és – a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő hivatalos értesítőben és egyéb módon – közzéteszi az ezekről szóló, az OIT által meghatározott követelményeknek megfelelő, szabályzatot.

76/C. § (1) A bíróság épületébe, kivéve, ha eljárási cselekmény lefolytatásához az szükséges, lőfegyverrel, lőszerrel, robbanóanyaggal, robbantószerrel, illetve a közbiztonságra különösen veszélyes vagy rendbontásra alkalmas eszközzel – a rendőrség, a büntetés-végrehajtási testület, vagy más fegyveres szervek hivatásos állományú, szolgálati feladatot ellátó tagjain kívül – senki nem léphet be. Ennek ellenőrzésére a bíróság elnöke, valamint az általa az épület rendjének biztosításával megbízott szervezet vagy személy (a továbbiakban együtt: rendfenntartást végző személy) jogosult.

(2) A rendfenntartást végző személy köteles elősegíteni, hogy az eljárásban részt vevő személyek, a hallgatóság és a sajtó – a rájuk vonatkozó jogszabályban előírtak szerint – gyakorolhassák jogaikat és teljesíthessék kötelezettségeiket. Ennek érdekében a rendfenntartást végző személy

a) azt a személyt, aki a 76/A. § (2) bekezdésében foglalt kötelezettségét megszegi, továbbá a bíróság épületében a tárgyalóterem kivül az általa tanúsított magatartással a tárgyaló bíróság munkáját, különösen a tárgyalás szabályszerű menetét zavarja, a magatartás abbahagyására hívhatja fel, ha pedig ez nem vezet eredményre – a bíróság

által idézett személy kivételével – a bíróság épületéből való távozásra szólíthatja fel,

b) az (1) bekezdésben foglaltakat megszegő személynek a bíróság épületébe történő belépését megtilthatja vagy őt az épületből való távozásra szólíthatja fel,

c) az önkéntes teljesítés elmaradása esetén gondoskodik a tanács elnöke, egyesbíró eljárása esetén az eljáró bíró (a továbbiakban együtt: tanács elnöke) által a tárgyalóteremből kiutasított személy kivezetéséről, valamint arról, hogy az adott tárgyalási napról kiutasított személy a tárgyalóterembe ne térhessen vissza,

d) az önkéntes teljesítés elmaradása esetén gondoskodik a tanács elnökének a nyilvánosság kizárásáról rendelkező határozata végrehajtásáról,

e) a bíróság épületébe belépő vagy onnan kilépő személyt csomagja tartalmának bemutatására felhívhatja; ha ennek az érintett nem tesz eleget, az épületbe történő belépését megtilthatja vagy az épületből való távozásra felszólíthatja.

(3) Ha a rendfenntartást végző személy intézkedésének az érintett önként nem tesz eleget, a rendfenntartást végző személy az intézkedésre jogosult hatósághoz fordulhat.

76/D. § (1) Ha a bíróság elnöke a 76/B. §-ban meghatározott feladatának ellátása körében – az ügyek elosztása során az eljáró tanács elnöke, az OIT, illetve más bíróság vagy hatóság jelzése alapján vagy egyéb módon – észleli, hogy egy ügy elbírálása a rendfenntartás szempontjából kiemelt kockázatot jelenthet, a tárgyalások nyilvánosságának és az épület rendjének megfelelő biztosítása érdekében köteles a szükséges intézkedést megtenni.

(2) A bíróság elnöke a kiemelt kockázatú ügyben a következő intézkedést vagy intézkedéseket teszi:

a) biztosítja a megfelelő tárgyalótermet,

b) ha ennek feltételei adottak, elrendeli a nyilvános tárgyalásnak a bíróság zártláncú televíziós hálózatán történő közvetítését,

c) biztosítja a rendfenntartást végző személyek fokozott készenlétét,

d) a rendfenntartást végző személyek számára elrendeli a bíróság épületébe belépő vagy onnan kilépő személyek csomagja tartalmának bemutatására való felhívás kötelező alkalmazását,

e) értesíti az intézkedésre jogosult hatóságot,

f) megteszi az épület rendjének fenntartása érdekében szükséges szervezési intézkedéseket.

(3) Az eljáró tanács elnöke a tárgyalás előkészítése körében megvizsgálja, hogy az ügy körülményei – így különösen a felek, a terheltek, vagy az idézett tanúk nagy száma, illetve az ügy társadalom széles körének figyelmét felkeltő tárgya – alapján szükség van-e az eljárási törvényekben foglalt, a tanács elnökének jogkörébe tartozó döntések mellett a (2) bekezdésben foglalt intézkedés megtételére, és ennek érdekében tájékoztatja a bíróság elnökét.

(4) A bíróság elnöke az általa elrendelt intézkedésről az eljáró tanács elnökét és az intézkedéssel érintetteket tájékoztatja.”

42. §

A Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 134. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„134. § (1) A tárgyalás rendjének fenntartásáról és a tárgyalás méltóságának megőrzéséről az elnök gondoskodik.

(2) Az elnök a tárgyalás szabályszerű lefolytatása, méltóságának és biztonságának megőrzése érdekében helyszűke esetén meghatározhatja a hallgatóság létszámát.

(3) A tárgyalóterembe – a rendőrség és a büntetés-végrehajtási testület szolgálati feladatot ellátó tagjain kívül – fegyverrel vagy rendbontásra alkalmas eszközzel senki sem léphet be. A tárgyalásra idézett személy a fegyverét nem hozhatja be a tárgyalóterembe.

(4) Az elnök a hallgatóság köréből eltávolíthatja azokat, akik állapotuk vagy megjelenésük folytán a tárgyalás méltóságát sértik.

(5) A feleket és képviselőiket, valamint a tanúkat és a szakértőket, úgyszintén a hallgatóság tagjait, ha a tárgyalás rendjét megzavarják, az elnök rendreutasítja. Ismételt vagy súlyosabb rendzavarás esetében a bíróság pénzbírságot (120. §) szab ki. Ha a félnek vagy képviselőjének, illetve a tanúnak vagy szakértőnek az állapota vagy megjelenése a tárgyalás méltóságát sérti, őt a bíróság pénzbírsággal sújthatja.

(6) Ismételt vagy súlyosabb rendzavarás esetében – akár a pénzbírság kiszabására vonatkozó rendelkezéssel egyidejűleg, akár anélkül vagy azt követően – a bíróság a feleket és képviselőiket, a tanúkat és a szakértőket, valamint a hallgatókat a teremből kiutasíthatja, illetőleg kivezetheti. Kiutasításnak, illetve kivezethetésnek van helye akkor is, ha a félnek vagy képviselőjének, illetve a tanúnak vagy szakértőnek az állapota vagy a megjelenése a pénzbírság kiszabását követő folytatólagos tárgyalások bármelyikén sérti a tárgyalás méltóságát.

(7) A bíróság a felet – kiutasítása esetében – felhívja, hogy képviseléről a kitűzött határidő alatt gondoskodjék; ha pedig a fél képviselőjét utasította ki, felhívja a felet, hogy a tárgyaláson személyesen jelenjék meg, vagy új képviselőről gondoskodjék. A felhívás eredménytelensége esetében a féllel szemben a mulasztás következményeit kell alkalmazni. Tanú vagy szakértő kiutasítása esetében a 185. § rendelkezései megfelelően irányadók.

(8) Büntető vagy fegyelmi eljárás alapjául szolgáló rendzavarásról a bíróság értesíti az illetékes hatóságot, ha pedig előzetes letartóztatásnak is helye van, intézkedik az elkövető őrizetbe vétele iránt és ezzel egyidejűleg feljelentést tesz.

(9) A tárgyalás rendjének fenntartására vonatkozó szabályokat megfelelően alkalmazni kell akkor is, ha a bíróság tárgyaláson kívül végez bizonyítás felvételére irányuló eljárási cselekményt.”

43. §

A polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló 1992. évi LXVI. törvény 22. §-a a következő *f)* ponttal egészül ki:

[E törvény felhatalmazása alapján a 17. § (2) bekezdésének c) pontja szerinti adatok igénylésére jogosultak:]

„*f)* a szabálysértési hatóság és a szabálysértési nyilvántartó szerv az eljárás alá vont személy személyazonosságának ellenőrzéséhez.”

44. §

A személyazonosító jel helyébe lépő azonosítási módokról és az azonosító kódok használatáról szóló 1996. évi XX. törvény 32. §-a a következő r) ponttal egészül ki:

[A személyi azonosító kezelésére – az adattovábbítás kivételével – jogosult]

„r) a szabálysértési hatóság, valamint a szabálysértési nyilvántartó szerv az eljárás alá vont személy személyazonosságának ellenőrzéséhez.”

45. §

(1) Az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (a továbbiakban: Art.)161. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Az adók módjára behajtandó köztartozásnak minősülő fizetési kötelezettséget megállapító, nyilvántartó szerv – ha a szabálysértésekről szóló törvény kivételt nem tesz –, illetőleg a köztartozás jogosultja negyedévenként, a negyedévet követő hó 15. napjáig keresi meg az adóhatóságot behajtás végett, ha a köztartozás összege meghaladja az 5000 forintot; szabálysértési pénzbírság, illetve helyszíni bírság végrehajtásával kapcsolatban akkor, ha a köztartozás összege eléri vagy meghaladja a 3000 forintot. Ha a hátralék későbbi megfizetése veszélyeztetett, az adóhatóság haladéktalanul megkereshető. Az adók módjára behajtandó köztartozásra vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni akkor is, ha az illetékességi területén folytatott végrehajtás akadálya vagy eredménytelensége esetén a köztartozás beszedésére jogosult önkormányzati adóhatóság másik önkormányzati adóhatóságot keres meg behajtás végett. Ha az adóhatóság végrehajtási ügyében megbízottként bírósági végrehajtó jár el, a megkeresésre a Vht. 33. §-át kell alkalmaznia.”

(2) Az Art. a következő 161/A. §-sal egészül ki:

„161/A. § (1) E törvény rendelkezéseit a szabálysértési végrehajtás során az alábbi eltérésekkel kell alkalmazni:

a) az adók módjára behajtandó köztartozásnak minősülő fizetési kötelezettséget megállapító szabálysértési hatóság a szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX. törvény 111. § (1) bekezdésében meghatározott határidőt követően haladéktalanul keresi meg az adóhatóságot behajtás végett,

b) az adóhatóság köteles haladéktalanul ellenőrizni, hogy az elkövető tulajdonában a gépjármű nyilvántartás adatai szerint van-e gépjármű,

c) ingó végrehajtás esetén, ha a gépjármű nyilvántartás adatai szerint az elkövető tulajdonában van gépjármű, a végrehajtást a törzskönyv és a forgalmi engedély egyidejű lefoglalásával kell megindítani,

d) az adóhatóság az a) pont szerinti intézkedést követő három munkanapon belül megkeresi az ingatlanügyi hatóságot a jelzálogjog bejegyzése céljából, ha a kiszabott pénzbírság összege a harmincezer forintot eléri,

e) ha az elkövető a pénzbírságot vagy egyéb pénzüsszeget a végrehajtás során megfizeti, vagy az ingó végrehajtás nem vezet eredményre, a végrehajtással kapcsolatban felmerült költségekre a végrehajtás tovább folytatódik.”

46. §

Záró rendelkezések

(1) Ez a törvény – a (4) bekezdés szerinti kivétellel – a kihirdetését követő harmincadik napon lép hatályba.

(2) E törvény hatálybalépésével egyidejűleg

a) a Btk. 261. §-ának (9) bekezdése a) pontjában a „[260. § (1) és (2) bek.]” szövegrész helyébe a „[260. § (1)-(4) bek.]”,

b) a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény 16. §-ának h) pontjában a „[Btk. 260. § (2) bek.]” szövegrész helyébe a „[Btk. 260. § (4) bek.]” szöveg lép.

(3) E törvény hatályba lépésével egyidejűleg

a) a Btk. 228/A. §-a, és az azt megelőző alcím, valamint a 271/A. § (4) bekezdése,

b) az Sztv. 58. §-ának (3) bekezdése

hatályát veszti.

(4) E törvény 16., 18., 19., 20. és 27. §-a 2010. január 1. napján lép hatályba, ezzel egyidejűleg az Sztv. 111. §-ának (2) bekezdéséből „az internetes oldalán, ennek hiányában a helyben szokásos módon nyilvánosan közzé teszi az elkövető természetes személyazonosító adatait, az elkövetett cselekményt és a kiszabott pénzbírság összegét” szövegrész hatályát veszti.

(5) A 26. és 28. § rendelkezéseit e törvény hatálybalépése után elkövetett szabálysértések miatt indult eljárásokban kell alkalmazni.

(6) E törvény 2010. január 2. napján hatályát veszti.

INDOKOLÁS

a közrend, valamint az igazságszolgáltatás működésének védelme érdekében szükséges egyes törvénymódosításokról szóló törvényjavaslathoz

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

A közrend – ezen belül is a közbiztonság és a köznyugalom –, valamint a hatóságok, a bíróságok és az ügyészségek zavartalan működésének védelme kiemelkedő társadalmi érdek. A lakosság nyugalmát és a békés együttélést zavaró egyes cselekményekkel szemben az állam a büntetőjog és a szabálysértési jog eszközeivel biztosít védelmet. A jelenlegi elkövetési magatartásokhoz képest azonban az elmúlt időszakban olyan új magatartások is megjelentek, amelyek súlyosan zavarják az említett védendő érdeket.

Kiemelkedően fontos tehát, hogy a társadalomra veszélyes elkövetési formákra a jogalkotó reagáljon.

A. A törvényjavaslat (a továbbiakban: Javaslat) célja ezért az, hogy a közelmúltban tapasztalt, a gyülekezési jogot, valamint további alapjogokat érintő jogellenes cselekmények elkövetőivel szemben a jövőben olyan jogkövetkezményeket helyezzen kilátásba, amelyek alkalmasak a jogsértő magatartások visszaszorítására. Ennek érdekében a Javaslat módosítja a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvényt (Btk.) és a szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX. törvényt (Sztv.).

1. A Btk. Javaslat szerinti módosítása többirányú. A közrend hatékonyabb büntetőjogi védelme érdekében változik többek között a közérdekű üzem működésének megzavarását, illetve a garázdaságot büntetni rendelő törvényi tényállás. A garázdaság tényállása egyebek mellett kiegészül egy értelmező rendelkezéssel, amely egyértelművé teszi, hogy a tényállás alkalmazásában mi minősül erőszakos magatartásnak.

A nemzeti, etnikai, faji vagy vallási csoport tagja elleni erőszak megnevezése közösség tagja elleni erőszakra módosul, egyúttal a büntetőjogi védelmet kiterjeszti a Javaslat a lakosság egyes csoportjaira is.

A Javaslat az egyesülési és gyülekezési szabadság megsértése elnevezésű tényállás újrafogalmazásával (amelynek megnevezése a Javaslat szerint az egyesülési, a gyülekezési szabadság, valamint a választási gyűlésen való részvétel jogának megsértése), valamint a garázdaságnál és a rendbontásnál irányadó értelmező rendelkezés (nyilvános rendezvény fogalma) módosításával a választási gyűlésen elkövetett jogellenes magatartásokat is büntetni rendeli.

Módosul a zaklatás és a közveszéllyel fenyegetés törvényi tényállása is, tekintettel arra, hogy az utóbbi időben megsaporodtak azok az esetek, amelyek olyan postai küldeményeket juttattak el a címzetteknek, amelyekben az ismeretlen küldők állítása szerint egészségkárosító anyag van.

A Javaslat büntetni rendeli továbbá számos olyan cselekmény előkészületét, amely ez idáig nem tartozott a büntetendő cselekmények körébe (pl. közösség tagja elleni erőszak, testi sértés, hivatalos személy elleni erőszak, stb.).

2. A gyülekezési jog mások számára félelemkeltő módon történő gyakorlása elleni hatékony fellépés érdekében a Javaslat módosítja a garázdaság szabálysértését, így lehetővé válik a hatósági fellépés azokkal szemben, akik nyilvános rendezvényen – azaz a bárki számára azonos feltételek mellett nyitva álló helyen – olyan csoportban vesznek részt, amelynek a megjelenése (például a csoport vezetője által használt vezényszavak, a csoport tagjai által alkotott formáció, stb.) másban vagy másokban félelmet kelt.

B. A Javaslat célja az is, hogy a közelmúltban tapasztalt, az igazságszolgáltatási és egyéb hatósági eljárási működési rendet zavaró cselekmények elkövetői ellen a jövőben hatékonyabb fellépést biztosítson a hatóságok számára. Ennek érdekében a Javaslat módosítja a Btk.-t, a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 1997. évi LXVI. törvényt (Bsz.), illetve a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvényt (Pp.).

1. Az igazságszolgáltatás és egyéb hatósági eljárások zavartalanságának biztosítása érdekében kiegészül a Btk. egy új rendelkezéssel, amely szigorú büntetéssel fenyegeti a bírósági vagy az egyéb hatósági eljárásban kihívóan közösségellenes, vagy erőszakos magatartást tanúsítókat, ha az ilyen magatartás a bíróság vagy egyéb hatóság eljárását megzavarja vagy akadályozza.

2. A bírósági épületek rendjének fenntartását, az ügyfélforgalom számára nyitva álló épületrészek, valamint annak meghatározását, hogy mikor szükséges a Rendőrség igénybevétele, a hatályos jogszabályok és szabályzatok konkrétan nem rögzítik, ugyanakkor egyértelműen levonható belőlük az a következtetés, hogy a bírósági épület rendjének biztosítása igazgatási feladat, és így a bíróság elnökének kötelezettsége. A Javaslat ezt az általános kötelezettséget pontosítja a Bsz. és a Pp. kiegészítésével.

C. A szabálysértési szankciók (elsősorban a pénzbírság) végrehajtásának racionalizálása és hatékonyabbá tétele érdekében a Javaslat módosítja, illetve új rendelkezésekkel egészíti ki az Sztv.-t.

1. A Javaslat a szabálysértési végrehajtási rendszer hatékonyságának növelésére, valamint a bíróságok meg nem fizetett pénzbírság elzárásra átváltztatásával összefüggő ügyterhének csökkentése érdekében új, az elkövetőt a pénzbírság önkéntes megfizetésére ösztönző végrehajtási intézkedéseket vezet be. Így, ha letelt a pénzbírság befizetésére nyitva álló harminc napos határidő, a szabálysértési hatóság a pénzbírság megfizetésére rendelkezésre álló határidő lejártát követő ötödik munkanap után haladéktalanul elrendeli az adók módjára történő végrehajtást. A szabálysértési hatóság a határozatot az internetes oldalán, vagy a helyben szokásos módon nyilvánosan közzé teszi, valamint intézkedik aziránt, hogy a meg nem fizetett pénzbírság összegét – ha az a harminc ezer forintot eléri vagy meghaladja – jelzálogjog bejegyzése útján az elkövető tulajdonában levő ingatlanra terheljék.

2. A Javaslat létrehozza a központi szabálysértési nyilvántartást, amely többek között azt is lehetővé teszi, hogy a büntetés kiszabásánál a szabálysértést elkövető előéletét figyelembe lehessen venni. Ha ugyanaz az eljárás alá vont személy két éven belül ugyanolyan vagy hasonló jellegű szabálysértést követ el, ezt a büntetés kiszabásakor figyelembe kell venni.

A központi nyilvántartásra azért is szükség van, mert egyes jogszabályok [pl. a fegyverekről és lőszerekről szóló 253/2004. (VIII. 31.) Korm. rendelet 3. §-a (1) bekezdésének *f)* pontja, valamint a polgári felhasználású robbanóanyagok forgalmazásáról és felügyeletéről szóló 191/2002. (IX. 4.) Korm. rendelet 6. §-a (1)

bekezdésének e) pontja] az engedélyek kiadását szintén a szabálysértési előlethez kötik. Ennek ellenőrzésére a jelenlegi szabályozás mellett egyáltalán nincs reális lehetőség.

A Javaslát szerint a szabálysértési nyilvántartást szabályozó rendelkezések 2010. január 1-jén lépnek hatályba.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

Az 1. §-hoz

A Btk. 18. §-ának (1) bekezdése értelmében, ha a törvény külön elrendeli, előkészület miatt büntetendő, aki a bűncselekmény elkövetése céljából az ehhez szükséges vagy ezt könnyítő feltételeket biztosítja, az elkövetésre felhív, ajánkozik, vállalkozik, vagy a közös elkövetésben megállapodik. A jogalkotó ilyen rendelkezést – tekintettel arra, hogy a bűncselekmény még a kísérleti szakba sem jutott el – csak a legsúlyosabb bűncselekményeknél (az állam és az emberiség elleni bűncselekmények többségénél, valamint az olyan kiemelkedő súlyú köztörvényi bűncselekményeknél, mint amilyen az emberölés, a közveszélyokozás, vagy a terrorcselekmény) alkalmaz.

Az utóbbi időszakban tapasztalt erőszakos események elszaporodottsága, a növekvő társadalmi agresszió ugyanakkor felhívta a figyelmet arra, hogy a társadalmi együttélés rendjének védelme érdekében a fentiekén kívül további a leginkább elterjedt és legsúlyosabb bűncselekmények (jellemzően személy vagy vagyon elleni erőszakos, illetve közveszélyt okozó magatartások) esetében is indokolt a büntetőjogi felelősségre vonás határát kiszélesíteni, és e bűncselekmények előkészületét is büntetendővé nyilvánítani.

Erre tekintettel a Javaslát a testi sértésre irányuló előkészületet két évig terjedő szabadságvesztéssel rendeli büntetni, ha az előkészületi cselekmény

- nyolc napon túl gyógyuló sérülés vagy betegség okozására (súlyos testi sértés),
- testi sértés aljas indokból vagy célból történő elkövetésére,
- testi sértés védekezésre vagy akaratnyilvánításra képtelen személlyel szemben történő elkövetésére,
- maradandó fogyatékosságot vagy súlyos egészségromlást okozó testi sértésre, vagy
- súlyos testi sértés különös kegyetlenséggel történő elkövetésére

irányul.

A 2. §-hoz

1. A nemzeti, etnikai, faji vagy vallási csoport tagja elleni erőszak tényállása – a korábbi 156. § szerinti nemzeti, népi, faji vagy vallási csoport elleni bűncselekmény újrafogalmazásaként – 1996. június 15. óta szerepel a Btk.-ban. Az új tényállás megalkotásának indoka akkor az volt, hogy a jogalkotó szélesebb körben vonja meg a büntetendő magatartások körét, és bizonyos esetekben (pl. csoportos elkövetés) súlyosabb büntetést helyezzen kilátásba.

A sértetti kört a hatályos Btk. szerint a nemzeti, etnikai, faji vagy vallási csoport tagjai (vagy vélt tagjai) alkotják, ugyanakkor a több mint tízéves jogalkalmazási tapasztalat bebizonyította, hogy nem csak e csoportok tagjai vannak kitéve támadásnak a csoporthoz való vélt vagy valós tartozás okán. A társadalomban további csoportosulások, közösségi formák is léteznek, amelyek tagjaival szembeni diszkriminatív és erőszakos megnyilvánulásokat hasonlóan szigorú büntetéssel kell fenyegetni.

Erre figyelemmel a Javaslát a Btk. 174/B. §-ában foglalt bűncselekmény megnevezését közösség tagja elleni erőszakra változtatja, és büntetendővé nyilvánítja a nemzeti, etnikai, faji vagy vallási csoport tagja elleni erőszakon túl a lakosság egyes csoportjai elleni erőszakot is.

Ez a szélesebb megfogalmazás lehetővé teszi, hogy a büntetőjogi védelem valamennyi olyan közösség, csoportosulás tagjára kiterjedjen, akit a csoporthoz való tartozása vagy annak vélelmezése miatt bántalmaztak, avagy erőszakkal vagy fenyegetéssel kényszerítettek valaminek a megtételére, meg nem tételére vagy eltűrésére. Amint azt a közösség elleni izgatás tényállását vizsgáló 30/1992. (V. 22.) AB határozat kifejtette, az Alkotmánybíróság értelmezésében a lakosság egyes csoportjai kitétel mögött *„az eltérő nézetrendszer (párttagok, egyesületek, mozgalmak stb. résztvevői) vagy egyéb, tulajdonképpen bármely ismérv szerint elkülönülő személyek védelmének szándéka húzódik meg”*.

A lakosság egyéb csoportjai, mint speciális jogi tárgyak, a lehetséges sokféleségük miatt még példálódzó jelleggel sem sorolhatók fel. A tényállásszerűséghez azonban minden esetben szükséges, hogy a bántalmazás, illetve az erőszakkal vagy fenyegetéssel történő kényszerítés a valamely tekintetben együvé tartozó személyek összessége ellen irányuljon. Tehát, ugyanúgy, ahogy a közösség elleni izgatás tényállásánál a gyűlésre uszításnak sem több, azonos ismérv alapján elkülönülő csoport ellen kell irányulnia, hanem elegendő egy csoport, a közösség tagja elleni erőszakkal is elegendő a tényállás megvalósításához, ha egy, azonos ismérv alapján elkülönülő csoporthoz tartozás, vagy vélt tartozás miatt bántalmazzák vagy kényszerítik valamire a csoporthoz tartozó személyt.

2. A Btk. 170. §-ának Javaslat szerinti új (5) bekezdéséhez fűzött indokolásban kifejtettekre figyelemmel a Javaslat büntetendővé nyilvánítja és két évig terjedő szabadságvesztéssel fenyegeti a közösség tagja elleni erőszakra irányuló előkészületet.

A 3. §-hoz

1. A gyülekezési és egyesülési szabadság kiemelten fontos alkotmányos alapjog, amelynek gyakorlásához és büntetőjogi védelméhez jelentős érdek fűződik. A törvényhely alkalmazását nehezítette, hogy a bűncselekmény rendszertanilag a hivatali bűncselekmények között helyezkedik el, ezért a jogalkalmazók arra az álláspontra helyezkedtek, hogy e bűncselekményt csak hivatalos személy követheti el, annak ellenére, hogy a tényállás az „aki” általános alanyt tartalmazza. Ezért a Javaslat a bűncselekményt Btk. XII. fejezetének III. címében, a szabadság és az emberi méltóság elleni bűncselekmények körében helyezi el.

2. A Javaslat a tényállás megnevezését az egyesülési, a gyülekezési szabadság, valamint a választási gyűlésen való részvétel jogának megsértése megjelölésre változtatja. Ennek indokai az alábbiak szerint foglalhatók össze.

A gyülekezési jogról szóló 1989. évi III. törvény (Gytv.) 3. §-ának a) pontja értelmében a választási gyűlésekre ez a törvény nem vonatkozik. A pártok ugyanis az egyesülési jogról szóló 1989. évi II. törvény, valamint a pártok működéséről és gazdálkodásáról szóló 1989. évi XXXIII. törvény alapján jönnek létre. Ugyanakkor a választási gyűlésen való részvétel a választójognak, mint szintén alkotmányos alapjognak a részét képezi. A választójog konkrét gyakorlásában történő akadályozást a Btk. a választás, a népszavazás és a népi kezdeményezés rendje elleni bűncselekmény körében megfelelően szankcionálja, azonban a választási gyűlésen való részvétel jogának védelmét ez utóbbi tényállás nem biztosítja, rendszertanilag nem is biztosíthatja. Erre tekintettel a Javaslat ezen újonnan beiktatni kívánt tényállásban a választási gyűlésen való részvétel jogának megsértését is szankcionálja.

Azt, hogy az adott esetben mi minősülhet a joggyakorlás jogtalan akadályozásának, minden esetben a büntető ügyben eljáró szervnek kell az eset minden körülményét mérlegelve eldönteni, ilyen jellegű felsorolás a törvényben nem lehetséges, és nem is szükséges.

Ezen alkotmányos alapjogokat védő bűncselekmény megelőzése, illetve a hatóságok eredményes fellépése érdekében a Javaslát az előkészületet is büntetni rendeli.

A 4. §-hoz

Az utóbbi időben megszorodtak azon esetek, amelyek során olyan postai küldeményeket juttattak el a címzettekhez, amelyekben az ismeretlen küldők állítása, illetve önmagában a küldemény jellegéből levonható következtetés szerint egészségkárosító anyag (például a lépfene kórokozójaként ismert anthrax baktérium) van. Az eddigi magyarországi esetek szerencsére ártalmatlannak bizonyultak, sem halálesettel, sem fertőzéssel nem jártak, azt azonban sikerült elérniük az elkövetőknek, hogy megfélemlítsék az érintetteket.

A valójában ártalmatlan küldemények feladói elsősorban a sértett személyes életébe avatkoznak be fenyegetési céllal. Erre tekintettel – a hatékonyabb büntetőjogi fellépés érdekében – a Javaslát módosítja a szabadság és az emberi méltóság elleni bűncselekmények között elhelyezett, a zaklatást büntetni rendelő tényállást (Btk. 176/A. §). Ez alapján annak az elkövetőnek a büntetőjogi felelőssége is megállapítható lesz, aki akár ilyen jellegű küldemény küldésével, akár bármilyen más módon azt a látszatot törekszik kelteni, hogy az érintett személy vagy hozzátartozója életét, testi épségét vagy egészségét sértő vagy veszélyeztető esemény következhet be.

A zaklatás bűncselekményének ezen új fordulata is csak akkor tényállásszerű, ha a félelemkeltési célzat megállapítható.

Az 5-6. §-okhoz

A bűncselekmények súlyára tekintettel a Javaslát az erőszakos jellegű hivatali bűncselekmények, így a bántalmazás hivatalos eljárásban és a kényszervallatás előkészületét büntetendővé nyilvánítja.

A 7. §-hoz

A Javaslát megállapítja a Btk. szerinti legsúlyosabb erőszakos személy vagy vagyon elleni bűncselekmények előkészületének (amelyek jelenleg nem büntetendők) büntetését. A Btk. XV. fejezetének V. címében szabályozott hivatalos személy elleni erőszak is erőszakos jellegű magatartás, ezért a Javaslát az erre irányuló előkészületet is szankcionálja.

A 8. §-hoz

A bírósági és más hatósági épületek rendjének biztosítása, a tárgyalások, illetve a hatósági eljárások zavartalan folytatása érdekében szükség van az ítélkezést és a hatósági eljárást megzavaró cselekmények büntetőjogi megállapítására. E körben a Btk. Javaslát szerinti új 242/B. §-a az elkövetőt két évig terjedő szabadságvesztés büntetéssel fenyegeti, ha az olyan kihívóan közösségellenes, vagy erőszakos magatartást tanúsít,

amely megzavarja, vagy akadályozza a bíróság, vagy egyéb hatóság eljárását. Az eljárás megzavarása vagy akadályozása az eljárás lefolytatásának átmeneti lehetetlenné tételét jelenti. Ha az eljárás lefolytatása a kihívóan közösségellenes vagy erőszakos magatartás következtében meghiúsul, a bűncselekmény súlyosabban minősül.

A minősített esetek büntetési tétele az alapcselekmény jellegétől, súlyosságától függ. Azt az elkövetőt, aki a magatartásával a bíróság, vagy egyéb hatóság eljárását meghiúsítja, három évig terjedő szabadságvesztéssel rendeli büntetni a törvény, ha pedig a hatóság eljárásának megzavarását csoportosan vagy felfegyverkezve követik el, a büntetés öt évig terjedő szabadságvesztés.

A hatóság eljárásának megzavarása szubszidiárius bűncselekmény, azaz megállapítására csak akkor kerülhet sor, ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg. A szubszidiaritás az alaki halmazat megállapítását zárja ki. Az alaki halmazatnak azokban az eseteiben, amikor a hatóság eljárásának megzavarása mellett megvalósult más bűncselekmény büntetési tétele nem súlyosabb, mint a hatóság eljárásának megzavarásáé, akkor ez utóbb említett bűncselekménnyel halmazatban a másik bűncselekményt is meg kell állapítani.

A Javaslát az egységes jogalkalmazási gyakorlat kialakítása érdekében akként rendelkezik, miszerint – a garázdaság tényállásánál használt értelmező rendelkezésnek megfelelően – erőszakos magatartásnak minősül a más személyre gyakorolt támadó jellegű fizikai ráhatás is, akkor is, ha a ráhatás nem alkalmas testi sérülés okozására.

A 9. §-hoz

A gazdaság egészének szempontjából alapvető jelentőségű termelő üzemek és a lakosság közszolgáltatásokkal való ellátását biztosító közüzemek működésének megzavarását a Btk. 260. §-a a közérdekű üzem működésének megzavarása elnevezésű tényállással rendeli büntetni.

Jelenleg a Btk. 260. §-ának (4) bekezdése határozza meg, hogy közérdekű üzem alatt a közmű, a közforgalmú tömegközlekedési üzem, a távközlési üzem, valamint a hadianyagot, energiát, vagy üzemi felhasználásra szánt alapanyagot termelő üzem értendő.

Bármely, a közérdekű üzem működésének megzavarására alkalmas magatartás tényállásszerű. A törvény csak példálódzóan emeli ki a berendezések, vezetékek megrongálását, mint kétségtelenül leggyakoribb elkövetési formát. Az elkövetői magatartás eredménye a működésben bekövetkezett zavar, aminek jelentősnek kell lennie, ezért a térben és időben korlátozott, szűkebb kört érintő, könnyen elhárítható zavar okozása nem ad alapot az e bűncselekmény miatti büntetőjogi felelősség megállapítására.

A jelenleg hatályos rendelkezések alapján az ilyen rongálási jellegű, vagy más módon jelentős mértékű zavart okozó cselekményt csoportosan, fegyveresen vagy felfegyverkezve elkövető személyeket az alapesetben meghatározottak szerint, azaz öt évig terjedő szabadságvesztéssel rendeli büntetni a törvény. E cselekmények súlya azonban indokoltá teszi, hogy súlyosabb büntetéssel fenyegetse a Btk. az elkövetőt. A Javaslát erre tekintettel tartalmazza azt, hogy ha a bűncselekményt csoportosan, fegyveresen vagy felfegyverkezve követik el, a büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés.

Mindez azt jelenti, hogy amennyiben például valamely tömegközlekedési eszköz üzemszerű működését azért akadályozzák, mert valamely csoport elfoglalja annak közlekedési útvonalát, azt a jövőben szigorúbban szankcionálja a törvény.

Ez a módosítás a színesfémekkel kapcsolatos visszaélések súlyosabb büntetési tétellel történő fenyegetésének is egyik eszköze, hiszen e cselekmények nagy része alkalmas arra, hogy közérdekű üzem működését (például tömegközlekedési jármű, távközlési szolgáltató) megzavarja. A gyakorlati tapasztalatok azt mutatják, hogy a színesfémekkel kapcsolatos visszaélések jelentős részét csoportosan vagy bűnszövetségben követik el.

A hatályos rendelkezések szerint amennyiben a közérdekű üzem működésének megzavarását bűnszövetségben követik el, a büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés. A fentiekben kifejtettekre tekintettel azonban indokolt e büntetési tétel eggyel súlyosabb fokozatra emelése, amelynek eredményeképpen a jövőben öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztést is lehetne alkalmazni az ilyen elkövetőkkel szemben.

A Javaslát a közrend elleni támadásokkal szembeni hatékonyabb fellépés érdekében megállapítja, hogy a közérdekű üzem működésének megzavarására irányuló előkészületi magatartások két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendők.

A Btk. 260. §-át érintő további módosítások technikai jellegűek, azok nem érintik a közérdekű üzem működése különösen nagy vagyoni hátrányt okozó megzavarása büntetéseinek, a közérdekű üzem működése gondatlan megzavarása vétségének, valamint a közérdekű üzem működése különösen nagy vagyoni hátrányt okozó gondatlan megzavarása vétségének büntetési tételeit. Ily módon továbbra is öt évtől tizenöt évig terjedő szabadságvesztéssel lesz büntethető az, aki a közérdekű üzem működésének szándékos megzavarását különösen nagy, vagy ezt meghaladó – azaz ötvenmillió forintot meghaladó – vagyoni hátrányt okozva követi el. Változatlan marad az a rendelkezés is, amely három évig terjedő szabadságvesztéssel rendeli büntetni a bűncselekmény gondatlan elkövetését. Amennyiben pedig a gondatlanságból elkövetett bűncselekménnyel különösen nagy, vagy ezt meghaladó vagyoni hátrányt okoztak, a büntetés öt évig terjedő szabadságvesztés.

A 10. §-hoz

A Btk. 176/A. §-ának (2) bekezdésének módosításán kívül, a zavart keltő híresztelésektől mentes társadalmi együttélés biztosítása érdekében a Javaslát kiegészíti a közveszéllyel fenyegetés tényállását is.

A rendkívül gyors információ-áramlást felhasználva ugyanis a megtévesztésre irányuló cselekmények nem csak egyes meghatározott személyek zaklatását célozhatják, hanem alkalmasak lehetnek arra, hogy konkrét címzett hiányában a köznyugalmat zavarják meg. Ezért a Javaslát azzal szemben, aki a köznyugalom megzavarására alkalmas módon azt a látszatot kelteni törekszik, hogy közveszéllyel járó esemény közvetlenül bekövetkezik, két évig terjedő szabadságvesztés-büntetést helyez kilátásba.

A 11. §-hoz

A Btk. 271. §-a a garázdaság tényállását rögzíti, amely szerint aki olyan kihívóan közösségellenes, erőszakos magatartást tanúsít, amely alkalmas arra, hogy másokban megbotránkozást vagy riadalmat keltsen, ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg,

vétséget követ el és két évig terjedő szabadságvesztéssel, közérdekű munkával vagy pénzbüntetéssel büntetendő.

A garázdaság szubszidiárius bűncselekmény, tehát megállapítására akkor kerülhet sor, ha az adott magatartás súlyosabb bűncselekményt nem valósít meg. Bűnhalmazat létesül viszont, ha az elkövető egy cselekménnyel a garázdaság, valamint a testi sértés, vagy a rongálás törvényi tényállását is megvalósítja, és ez utóbbiak törvényi büntetési tétele azonos vagy enyhébb a garázdaságénál. Egyébként súlyosító körülményként értékelendő a garázda elkövetés.

1. Súlyosabban – három évig terjedő szabadságvesztéssel – büntetendő, ha a garázdaságot csoportosan, illetve a köznyugalmat súlyosan megzavarva követik el. E rendelkezés fontos eleme a kihívó közösségellenesség, amely a bírói gyakorlat szerint akkor állapítható meg, ha az elkövető az együttélés szabályainak leplezetlen, gátlástalan semmibe vételével valósítja meg cselekményét.

Nem szerepel ugyanakkor a minősített esetek között a nyilvános rendezvényeken, illetve a csoportosan és a köznyugalmat súlyosan megzavaró módon elkövetett garázdaság. A gyakorlatban ugyanakkor mind többször fordul elő, hogy a garázdaság két jelenlegi minősített esete (tehát a csoportos, illetve a köznyugalmat súlyosan megzavaró elkövetés) együttesen valósul meg, ezért indokolt a tényállás ilyen irányú módosítása. Ennek eredményeképpen a büntetés öt évig terjedő szabadságvesztés lesz, ha a garázdaságot csoportosan és a köznyugalmat súlyosan megzavarva, illetve nyilvános rendezvényen követik el. A Javaslat szerinti rendelkezés nemcsak a gyülekezési törvény hatálya alá tartozó, hanem bármely más nyilvános, azaz mindenki számára azonos feltételek mellett nyitva álló rendezvényen elkövetett garázda jellegű magatartásokra is vonatkozik.

A cselekményekre meghatározott büntetési tételek beleilleszthetők a Btk. jelenlegi szankciórendszerébe, különösen, ha figyelembe vesszük, hogy a csoportos elkövetés már önmagában is fokozottan veszélyes a társadalomra, hiszen az növeli az elkövetők agresszivitását, bátorítja őket az a tudat, hogy nem egyedül cselekszenek. Ha pedig fegyverrel vagy felfegyverkezve valósítják meg az adott cselekményt, az tovább fokozhatja az agresszivitásukat, erőteljesebben hathat a cselekmény észlelőire, és azokra, akik e nélkül esetleg még meg tudnák fékezni az elkövetőket.

2. A Javaslat a joggyakorlatban felmerült értelmezési probléma orvoslása érdekében kimondja, hogy erőszakos magatartásnak minősül a más személyre gyakorolt támadó jellegű fizikai ráhatás is, akkor is, ha a ráhatás nem alkalmas testi sérülés okozására. A megfogalmazásából egyértelműen kiderül, hogy a garázdaság megállapításához nem szükséges a testi sérülés okozására való alkalmasság, a személy elleni erőszakos magatartás akár már a sértett testének támadó jellegű érintésével is megvalósulhat – amint ezt a hatályon kívül helyezett BK 93. számú állásfoglalás felülvizsgálatáról szóló 34/2007. BK vélemény is megállapítja.

Az új értelmező rendelkezés megalkotására azért van szükség, mert a garázdaság elkövetési magatartásai értelmezésében korábban egységes gyakorlat az utóbbi időben megbomlott. A Javaslat erre tekintettel megerősíti a bírói gyakorlat fentiekben is kifejtett álláspontját, kétséget sem hagyva afelől, hogy a jogalkotó továbbra is a hosszabb ideje töretlen bírói gyakorlatot tekinti irányadónak a garázdaság megállapításához szükséges erőszakos magatartás tekintetében. Az értelmező rendelkezés természetesen nem szűkíti az erőszakos magatartás kialakult értelmezését, mindösszesen annyit rögzít, hogy az ilyen

testi sértés okozására nem alkalmas támadó jellegű fizikai ráhatás is erőszakos magatartásnak minősül.

A 12. §-hoz

A rendezvény szervezőjének, rendezőjének, illetve a rendőrségnek is érdeke, hogy a rend fenntartása céljából minden jogszerű lépést megtegyenek. Indokolt azon személyek büntetőjogi felelősségre vonása lehetőségének megteremtése, aki a szervező, a rendező rend fenntartása érdekében tett jogszerű intézkedésével szemben erőszakos, fenyegető módon tanúsít ellenállást. Tekintettel az ilyen jellegű cselekmények súlyára (társadalomra veszélyességére), nem szabálysértési, hanem büntetőjogi eszköz alkalmazása célszerű.

A Btk. 271/A. §-a jelenleg is büntetni rendeli azt, aki nyilvános rendezvény rendezőjének a rend fenntartása érdekében tett intézkedésével szemben erőszakkal vagy fenyegetéssel tanúsít ellenállást. E rendelkezést a Javaslat kiegészíti a nyilvános rendezvény szervezője által tett jogszerű intézkedéssel szembeni erőszakos jellegű magatartással is.

A 13. §-hoz

A Javaslat újrafogalmazza a nyilvános rendezvény Btk.-beli meghatározását. A Btk. 271/A. §-ának jelenleg hatályos (4) bekezdése a rendzavarás tényállásának alkalmazásában nyilvános rendezvénynek tekinti a gyülekezési jogról szóló törvény hatálya alá tartozó rendezvényt, továbbá az olyan kulturális és sportrendezvényt, amely a közönség számára azonos feltételek mellett nyitva áll. A Javaslat ezt a fogalmat kiterjeszti a garázdaság tényállására is, tekintettel arra, hogy a Javaslat a nyilvános rendezvényen elkövetett garázdaságot új minősített esetként vezeti be.

Az új rendelkezés mindemellett elhagyja a fogalom-meghatározásból a kulturális és sportrendezvény szövegrészt, de ezzel nem szűkíteni kívánja a fogalmat, hanem azt a rendezvény jellegére tekintet nélkül minden olyan rendezvényre ki kívánja terjeszteni, amely azonos feltételek mellett mindenki számára nyitva áll, függetlenül attól, hogy az adott rendezvény sport, kulturális, vallási, hagyományőrző vagy állami ünnephez kapcsolódó esemény, vagy választási gyűlés.

A 14. §-hoz

A bűncselekmények súlyára, és a vagyoni elleni erőszakos jellegre tekintettel a Javaslat a rablás előkészületét két évig terjedő szabadságvesztés-büntetéssel fenyegeti.

A 15. §-hoz

Az Sztv. 17. §-ának módosítása következtében megszűnik a meg nem fizetett pénzbírság közérdekű munkára történő átváltoztatása. Ennek oka, hogy a közérdekű munka vonatkozásában teljes egészében hiányoznak a munka-, a baleset-, és az egészségvédelmi szabályok. Jelenleg nem megoldott a közérdekű munkát végzők munkavédelmi, tűzvédelmi oktatása sem, továbbá a kisebb településeken a jegyző nem tud biztosítani közérdekű munkát.

A 16. §-hoz

A Javaslat létrehozza a központi szabálysértési nyilvántartást, amely egyúttal lehetővé teszi azt is, hogy a büntetés kiszabásánál a szabálysértést elkövető előéletét figyelembe lehessen venni. Ennek megfelelően a Javaslat olyan új szabályt iktat az Sztv.-be, amely szerint, ha az eljárás alá vont személy két éven belül ugyanolyan vagy hasonló jellegű szabálysértést követett el, ezt a büntetés kiszabásakor terhére kell értékelni.

A 17. §-hoz

A Javaslat az elévülési időt kettő év helyett három évben állapítja meg, figyelemmel arra, hogy a hosszabb végrehajtási folyamat ellenére se maradjon büntetlenül a szabálysértés elkövetője.

A 18. §-hoz

Az európai uniós kötelezettségek, valamint a szabálysértési szankciók hatékonyabb érvényesítése és végrehajtása szükségessé teszi egy olyan központi nyilvántartás létrehozását, amely egységesen tartalmazza minden szabálysértési hatóság által megállapított szabálysértési szankcióra és annak végrehajtására vonatkozó adatokat. Az e nyilvántartás felállítására, az abban szereplő adatok kezelésére vonatkozó rendelkezések törvényi szabályozást igényelnek, figyelemmel a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. tv-ben előírt alkotmányos követelményekre.

A Javaslat értelmében e nyilvántartás adatkezelője a Kormány által kijelölésre kerülő szerv, amely független a szabálysértési hatóságoktól. A nyilvántartással kapcsolatos eljárás nem a szabálysértési eljárás része, tehát erre vonatkozóan nem az Sztv., hanem a Ket.-nek a hatósági nyilvántartásokra vonatkozó szabályait kell alkalmazni. A Javaslat a nyilvántartás kezelésével kapcsolatosan további garanciális szabályt tartalmaz, miszerint annak törvényességi felügyeletét – a bűnügyi nyilvántartáshoz hasonlóan – a Legfőbb Ügyészség látja el.

A 19. §-hoz

A szabálysértési szankciók hatékony végrehajtásának egyik jelentős akadálya az, hogy jelenleg nincs egységes, központi szabálysértési nyilvántartás. A Javaslat ezt a hiányosságot pótolja, és megteremti a központi szabálysértési nyilvántartás alapjait.

A központi szabálysértési nyilvántartásra azért is szükség van, mert egyes jogszabályok [pl. a fegyverekről és lőszeréről szóló 253/2004. (VIII. 31.) Korm. rendelet 3. §-a (1) bekezdésének f) pontja, valamint a polgári felhasználású robbanóanyagok forgalmazásáról és felügyeletéről szóló 191/2002. (IX. 4.) Korm. rendelet 6. §-a (1) bekezdésének e) pontja] az engedélyek kiadását szintén a szabálysértési előlethez kötik. Ennek ellenőrzésére a jelenlegi szabályozás mellett egyáltalán nincs reális lehetőség.

A Javaslat tartalmazza a szabálysértési nyilvántartás részletes adatkörét, valamint azt, hogy az adatokat a nyilvántartásba történő felvétel céljából mely szerv köteles szolgáltatni. A Javaslat elektronikus nyilvántartás létrehozását feltételezi és az abba történő adatszolgáltatást, illetőleg a megváltozott adatok jelentését is elektronikus módon írja elő. Az egységes, központi szabálysértési nyilvántartás jogszabályi alapjainak megállapítása mellett tehát meg kell teremteni az infrastrukturális és az informatikai hátterét is. Ezzel figyelemmel e rendelkezések 2010. január 1-jén lépnek hatályba. 2010. január 1-jén lép hatályba a Javaslat azon rendelkezése is, amely megteremti annak a

lehetőségét, hogy a nyilvános közzétételt ne a szabálysértési hatóság internetes oldalán, vagy a helyben szokásos módon tegye közzé, hanem központilag.

A nyilvántartásba szereplő személyek személyazonosító és lakcím adatainak mindenkor pontosságának és időszerűségének biztosítása érdekében a törvényjavaslat az adatoknak a személyiadat- és lakcímnyilvántartás, illetőleg külföldiek esetében az idegenrendészeti nyilvántartással való összevételét írja elő. Ez mind az állampolgárok érdekét (a valódi elkövető ellen legyen lefolytatva az eljárás, illetve végrehajtva a szankció), valamint az eljárások gyors lefolytatásának és végrehajtásának érdekét szolgálja.

A Javaslat tartalmazza, hogy a központi nyilvántartásból mely szerv jogosult adatokat átvenni. E szervek elsősorban a bűnüldöző és nemzetbiztonsági szervek, valamint a szabálysértési hatóságok, továbbá mindazok, akiket törvény felhatalmazott a szabálysértési nyilvántartás adatainak megismerésére (pl. valamely engedély kiadásának feltétele, hogy a kérelmező nem követett el szabálysértést).

Az adatvédelmi követelmények teljesítésére vonatkozó garanciális szabály az adatszolgáltatási nyilvántartás vezetésének kötelezettsége, valamint a szabálysértési nyilvántartásba az adatvédelmi biztos és a szakmai felügyeletet ellátó miniszter által kijelölt személy – ellenőrzési jogosultságának gyakorlása céljából történő – betekintési jogosultságának biztosítása.

A 20. §-hoz

A Javaslat kiegészíti az Sztv. 31. §-át egy új bekezdéssel, amely meghatározza a hasonló jellegű szabálysértések fogalmát. Ennek indoka, hogy az Sztv. Javaslat szerint módosított 23. §-a előírja, hogy az ilyen jellegű szabálysértéseket figyelembe kell venni a büntetés kiszabása, vagy intézkedés alkalmazása során.

A 21. §-hoz

A Javaslat az eljárási törvényekkel és az igazságügyi szakértői tevékenységről szóló 2005. évi XLVII. törvénnyel való összhang megteremtése érdekében pontosítja a szabálysértési eljárásban kirendelhető szakértők körét. Az Sztv.-t ki kell egészíteni a szakértővel kapcsolatos eljárási szabályokkal. A hatályos szabályozás nem rendelkezik például az igazságügyi szakértői névjegyzékben szereplő gazdasági társaság vagy igazságügyi szakértői intézmény kirendelése esetén követendő eljárásról, a szakvélemény alaki követelményeiről, a szakértői tevékenységért járó díjazásról, a díj megállapításáról és kifizetéséről. Erre figyelemmel a módosítás az Sztv.-ben nem szabályozott kérdésekben – a szabályozás megisméltelése helyett – utalást tartalmaz az igazságügyi szakértőkre vonatkozó jogszabályoknak a szakértő kirendelésére, a szakértő eljárására, a szakvélemény elkészítésére és előterjesztésére, valamint a szakértő díjazására vonatkozó rendelkezéseire.

A 22. §-hoz

A Javaslat kiegészíti az Sztv. 66. §-ának (2) bekezdését, miszerint a személyazonosság tisztázásánál az eljárás alá vont személy tulajdonában álló ingatlan azonosításra alkalmas adatait is be kell szerezni, mivel a Javaslat által bevezetni kívánt rendelkezések értelmében a kiszabott pénzbírság meg nem fizetése esetén az ingatlanon jelzálogjog bejegyzése iránt kell intézkedni.

A 23. §-hoz

A Javaslát lehetőséget biztosít arra, hogy a szabálysértési hatóságok közvetlenül ellenőrizhessék az eljárás alá vont adatait a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásában. Erre eddig csak a rendőrségi szabálysértési hatóságoknak volt lehetősége.

A 24. §-hoz

1. A közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény (Ktv.) 21/B. §-a arról rendelkezik, hogy a közigazgatási bírság kiszabására irányuló eljárás a szabálysértési eljárás ugyanazon jogsértés miatt történő lefolytatását nem érinti, ugyanakkor szabálysértési eljárásban azzal a személlyel szemben pénzbírság nem szabható ki, akivel szemben a szabálysértési eljárás alapjául szolgáló előírás megsértése miatt közigazgatási bírság kiszabásának van helye. Ezekre figyelemmel a Javaslát összhangba hozza a Ktv. és az Sztv. rendelkezéseit mind a pénzbírság, mind a helyszíni bírság vonatkozásában.

2. A Javaslát úgy módosítja továbbá az Sztv. szabályait, hogy a pénzbírság meg nem fizetése esetén alkalmazandó végrehajtási cselekményekről az érintettet a határozatban részletesen tájékoztatni kell. E garanciális jelentőségű rendelkezés biztosítja azt, hogy az eljárás alá vont már a szabálysértési szankció megállapításakor tisztában legyen azzal, hogy ha önkéntes jogkövetésére nem kerül sor, azaz a pénzbírságot nem fizeti be, úgy vele szemben milyen végrehajtási cselekmények fogantathatók.

A 25. §-hoz

A kitiltás intézkedés bevezetésével korábban nem került módosításra az Sztv., ezért a Javaslát megteremti a lehetőséget arra, hogy amennyiben a szabálysértési hatóság kitiltás intézkedést alkalmaz az eljárás alá vont személlyel szemben, úgy az eljárás alá vont személynek lehetősége legyen kifogás benyújtására.

A 26-28. §-hoz

A szabálysértési eljárásban kiszabott pénzbírság önkéntes megfizetésének elmulasztása esetén, a végrehajtás hatékonyabbá tétele érdekében a Javaslát a következő rendelkezéseket tartalmazza:

A pénzbírság meg nem fizetése esetén a Javaslát kötelezővé teszi az adók módjára történő végrehajtás haladéktalan elrendelését.

Az adók módjára behajtandó köztartozásnak minősülő fizetési kötelezettséget megállapító szabálysértési hatóság a szabálysértési pénzbírság megfizetésére rendelkezésre álló harminc nap eredménytelen elteltét követő ötödik nap után keresi meg az önkormányzati adóhatóságot behajtás végett.

Ezt követően az önkormányzati adóhatóság az ingó végrehajtás keretében köteles haladéktalanul ellenőrizni, hogy az elkövető tulajdonában a gépjármű nyilvántartás adatai szerint van-e gépjármű. Ha a gépjármű nyilvántartás adatai szerint az elkövető tulajdonában van gépjármű, a végrehajtást a törzskönyv és a forgalmi engedély egyidejű lefoglalásával kell megindítani. Figyelemmel arra, hogy a szabálysértések jelentős része közlekedési szabálysértés, illetve egyéb szabálysértés esetén is az elkövető rendelkezik

gépjárművel, ezen intézkedés a pénzbírságot meg nem fizetők jelentős részét érintheti, ami azt jelenti, hogy a gépjárművet az elkövető nem használhatja.

Az önkormányzati adóhatóság az ingó végrehajtás iránti intézkedést követő három munkanapon belül köteles megkeresni az ingatlanügyi hatóságot a jelzálogjog bejegyzése céljából, abban az esetben, ha a kiszabott szabálysértési pénzbírság összege harmincezer forint vagy ezt meghaladó összeg.

A Javaslat új jogintézményként vezeti be a szabálysértési végrehajtásba a szabálysértési hatóság határozatának kivonatos közzé tételét. A nyilvános közzé tételre akkor kerül sor, ha a pénzbírság önkéntes befizetése nem történik meg, azaz a végrehajtási intézkedés megtételére az adók módjára történő behajtás elrendelésével egy időben kerül sor.

A nyilvános közzé tételre a szabálysértési hatóság internetes oldalán, ennek hiányában a helyben szokásos módon (pl. hirdetmény) kerül sor, azaz, ha a szabálysértési hatóság a közzétételről az internetes honlapján gondoskodott, akkor más módon már nem kell közzétennie a kivonatos határozatot. A helyben szokásos módon történő közzététel csak kiegészítő szabály arra az esetre, ha a szabálysértési hatóságnak nincs internetes honlapja.

A Javaslat célja az, hogy az adók módjára történő végrehajtás a lehető legrövidebb idő alatt eredményre vezessen, ezzel akadályozva meg azt, hogy a végrehajtási eljárás indokolatlanul elhúzódjon. Erre figyelemmel a Javaslat úgy rendelkezik, hogy a felsorolt végrehajtási cselekményekre az adók módjára történő végrehajtás elrendelésétől legfeljebb kilencven nap áll rendelkezésre. Ha a végrehajtási cselekmények e kilencven napon belül nem vezetnek eredményre, azaz az elkövető a pénzbírságot önként nem fizette be, az adók módjára behajtás, a nyilvános közzététel, vagy az elkövető tulajdonában levő ingatlanon a meg nem fizetett pénzbírság összegéig terjedő jelzálogjog bejegyzése nem vezetett eredményre, a pénzbírságot elzárásra kell átváltoztatni.

A 29. §-hoz

A Javaslat megteremti annak a lehetőségét, hogy szabálysértési eljárásban a feljelentő a számára elfogadhatatlan bírósági határozattal szemben az eljárás alá vont személy terhére fellebbezzon. A hatályos Sztv. nem teszi lehetővé azt, hogy a bíróság előtt induló eljárásokban a feljelentő jogorvoslattal éljen a határozattal szemben. Ez pedig indokolatlan egyoldalú jogorvoslati jogosultságot eredményez.

A 30. §-hoz

A Javaslat az Sztv. 121. §-a (1) bekezdésének módosításával lehetőséget biztosít a feljelentőnek, hogy a bíróság által hozott határozattal szemben fellebbezést nyújtson be. A Javaslat értelmében a megyei bíróság a fellebbezés elbírálása során az eljárás alá vont személy terhére a bíróság határozatában megállapított rendelkezéseknél hátrányosabb rendelkezést nem hozhat, kivéve, ha a feljelentő az eljárás alá vont személy terhére bejelentett fellebbezést. A feljelentő tekintetében azért indokolt kivételt tenni, mert ellenkező esetben a fellebbezés benyújtásának biztosítása felesleges lenne.

Meghatározza továbbá a Javaslat azt is, hogy mit jelent az eljárás alá vont személy terhére bejelentett fellebbezés, ilyennek minősül a szabálysértési felelősségének megállapítására, szabálysértésének súlyosabb minősítésére, a büntetésének

súlyosítására, illetve a vele szemben büntetés helyett alkalmazott intézkedésnél súlyosabbnak a megállapítására, vagy az ilyen intézkedés helyett büntetés megállapítására irányuló fellebbezést.

A 31. §-hoz

Az állampolgári jogok országgyűlési biztosa – konkrét esetre hivatkozva – kifogásolta a büntetés-végrehajtásért felelős miniszternél, hogy az Sztv.-ben az elzárás félbeszakítása ellen nincs jogorvoslatnak helye. A Javaslat ezt a hiányosságot, illetve ennek eljárási rendjét pótolja.

A 32. §-hoz

Ha a terheltet elzárással is sújtható szabálysértés elkövetésekor tetten érik, a gyorsított bírósági eljárás céljából a rendőrség őrizetbe veheti, és bíróság elé állíthatja. A feljelentő minden esetben a rendőrség, a feljelentői jogokat a rendőrség képviselője gyakorolja a tárgyaláson, ezért a Javaslat Sztv. 121. §-ának (1) bekezdését érintő módosítása szerint ilyen ügyekben a rendőrség tárgyaláson eljáró képviselőjét illetik meg a feljelentői jogok. A Javaslat ennek megfelelően módosítja az Sztv. 126. §-ának (4) és (5) bekezdését.

A 33. §-hoz

Az Sztv.-ben hatálybalépése óta megoldatlan kérdés a bíróság által kiszabott pénzbírság végrehajtása, hiszen a büntetőügyekben kiszabott pénzbírságot a Bírósági Gazdasági Hivatal (BGH) hajtja végre, azonban bíróság által szabálysértési eljárásban kiszabott pénzbírság végrehajtása a BGH-nak nem feladata. A Javaslat szerint e feladat végrehajtása az általános hatáskörrel rendelkező szabálysértési hatóság, az illetékes települési önkormányzat jegyzőjének hatáskörébe tartozik.

A 34. §-hoz

A Ktv. 21/B. §-ának (2) bekezdése nem egyértelmű abban a vonatkozásban, hogy a rendelkezés a helyszíni bírságra is kiterjed-e, ezért a Javaslat az Sztv. 87. §-ának módosításán kívül kimondja azt is, hogy a közigazgatási bírság kiszabása mellett helyszíni bírság kiszabására nincs lehetőség.

A 35. §-hoz

A társadalom szinte minden tagjának (a rendezvényen résztvevőknek és mindenki másnak, akit a rendezvény megtartása akár csak közvetett módon is érint, például a rendezvény színhelyén vagy ahhoz közel élő, dolgozó, közlekedő személyeknek is) alapvető érdeke, hogy a gyűléseket rendezett keretek között szervezzék és tartsák meg. Az elmúlt másfél évben egyes rendezvények alkalmával egyre súlyosabb, több esetben félelemkeltő magatartásokat valósítottak meg.

Az Sztv. 142/A. §-ában meghatározott garázdaság tényállása jelenleg is elzárással, vagy százötvenezer forintig terjedő pénzbírsággal fenyegeti azt, aki olyan kihívóan közösségellenes magatartást tanúsít, amely alkalmas arra, hogy másokban megbotránkozást vagy riadalmat keltsen, ha azonban a másokban félelmet keltő, kihívóan közösségellenes magatartás egyidejűleg erőszakos is, akkor már nem szabálysértés, hanem a Btk. szerinti garázdaság bűncselekménye valósulhat meg.

1. A közelmúlt tapasztalatai azonban azt mutatják, hogy a garázdaságot szankcionálni rendelő tényállás nem biztosít kellő védelmet a gyülekezési jog másokban félelmet keltő gyakorlásával szemben. Erre figyelemmel a Javaslat módosítja a garázdaság szabálysértése törvényi tényállását oly módon, amely lehetővé teszi a hatósági fellépést azokkal szemben, akik nyilvános rendezvényen, azaz a bárki számára azonos feltételek mellett nyitva álló helyen olyan csoportban vesznek részt, amelynek a megjelenése – például a csoport vezetője által használt vezényszavak, a csoport tagjai által alkotott formáció, stb. – másban vagy másokban félelmet kelt.

A nyilvános rendezvény fogalma megegyezik a Btk. garázdaság, rendbontás tényállásainál meghatározott fogalommal, azaz itt is kiemelendő, hogy a sportrendezvények változatlanul a kibővített fogalom alá értendők, mivel azonos feltételek mellett mindenki számára nyitva állnak.

A Javaslat szerint az így megvalósított garázdaság szabálysértése miatt elzárással vagy százötvenezer forintig terjedő pénzbírással sújtható az elkövető. A Javaslat a Btk.-hoz hasonlóan rögzíti azt, hogy csoportosan követik el a cselekményt, ha az elkövetésben legalább három személy vesz részt.

2. A Javaslat megállapítja, hogy a garázdaság elkövetőjével szemben – a rendzavaráshoz hasonlóan – kitiltásnak is helye van. A kitiltásra, mint szabálysértési intézkedésre az Sztv. 22/A. §-ának (1) bekezdésére figyelemmel a sportrendezvényen való részvétellel összefüggő szabálysértés elkövetőjével szemben kerülhet sor.

A 36. §-hoz

A Javaslat átfogó módon alakítja át a gyülekezési joggal visszaélés szabálysértési tényállását. Erre elsősorban az Alkotmánybíróság 75/2008. (V. 29.) AB határozata (Abh.) ad okot, amely a gyülekezési jog gyakorlásával kapcsolatban számos lényeges, jogszabályi szinten eddig nem kellően tisztázott kérdésben állást foglalt. Így a testület többek között kimondta, hogy a békés gyülekezéshez való jog magában foglalja a spontán módon, szervezés nélkül történő gyülekezés jogát, illetve a gyors vagy azonnali tüntetések szervezésének a jogát is. Ezen kívül az Alkotmánybíróság döntése alapján a jövőben nem lehet felosztatni egy rendezvényt sem azon az alapon, hogy azt nem jelentették be, vagy az előzetesen bejelentett időponttól, helyszíntől, illetőleg útvonaltól, illetve céltól és napirendtől eltértek. Az Alkotmánybíróság ugyanis megsemmisítette a Gytv.-nek a rendezvények felosztatására vonatkozó 14. §-a (1) bekezdésének erről rendelkező részeit. Ezen kívül azt is rögzítette az Abh., hogy önmagában a késedelmesen tett bejelentés miatt a Gytv. alapján nem lehet megtiltani egy rendezvény megtartását, a bejelentésnek, mint adminisztratív kötelezettségnek a késedelme tehát a Gytv. eszközeivel nem szankcionálható.

Emellett az elmúlt időszakban történt számos esettel, illetve korábban fel nem merült részletkérdéssel kapcsolatos dilemma is rámutatott arra, hogy a gyakorlatban olyan helyzetek is előfordulnak, amelyekre a jelenlegi jogszabályi rendelkezések – így a hatályos Sztv. szabályai is – nem vagy csak bonyolult jogértelmezéssel adnak választ. A Javaslat ezért az eddigi szabályok pontosítását, az egyértelműbb jogalkalmazási gyakorlat kialakítását is célozza.

Az Abh. hangsúlyozta továbbá, hogy a Sztv. 152. §-ának (1) bekezdésében foglalt tényállás megfelelő súlyú szankciót tartalmaz a bejelentési kötelezettséggel kapcsolatos

szabályok be nem tartása esetére. Ezen kívül az Alkotmánybíróság arra is felhívta a figyelmet, hogy például közlekedési szabálysértések miatt felelősségre vonhatók azok a személyek, akik *„a rendőrség közreműködése nélkül veszik igénybe a közúti gépjármű-közlekedés útvonalait, vagy más módon nem tartják be a közlekedési szabályokat”*. Mindezekből következik, hogy az Alkotmánybíróság álláspontja szerint is a szabálysértési jog megfelelő és arányos szankciókat nyújthat a gyülekezési jog gyakorlásával kapcsolatos olyan szabályszegések esetében, amikor a normasértés súlya és jellege nem teszi indokolttá és lehetségessé a Gytv.-ben vagy a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvényben (Rtv.) rögzített eszközök alkalmazását.

Mindezeknek megfelelően a Javaslat öt pontba szedve tartalmazza a Sztv. új 152. §-ának (1) bekezdésében foglalt szabálysértési tényállás egyes fordulatait.

1. Az Sztv. új 152. §-a (1) bekezdésének a) pontja az Sztv.-ben eddig is szereplő azon esetkört kívánja szankcionálni, amikor egy, a Gytv. hatálya alá tartozó rendezvény esetében elmulasztják a bejelentési kötelezettség teljesítését. Fontos körülmény, hogy a Javaslat csak a *„szervezetten megvalósuló rendezvény”* esetében rendeli büntetni a bejelentési kötelezettség elmulasztását. Ezzel a Javaslat egyértelművé teszi, hogy ez a fordulat nem követhető el az ún. spontán tüntetéseken, hiszen azok lényegi eleme, hogy nem szervezetten valósulnak meg. Ezzel kapcsolatban az Abh. indokolása rámutatott, hogy a valóban spontán tüntetéseket egyrészt *„nem készítik elő szervezők, és nincsen előre meghatározott útvonaluk, napirendjük, rendezők stb.”*, másrészt *„nem előre eltervezett és megszervezett módon jönnek létre, hanem több személy egymástól többé-kevésbé független cselekvése eredményeként”*. Ezekre a spontán tüntetésekre tehát nem vonatkozik a fordulat.

2. Az Sztv. új 152. §-a (1) bekezdésének b) pontja büntetni rendeli azt, ha valaki a bejelentési kötelezettségét a Gytv.-ben előírt háromnapos határidőt megsértve teljesíti. Az Abh. ugyanis egyértelművé tette, hogy a háromnapos bejelentési határidő megsértése esetén sem megtiltásnak, sem érdemi vizsgálat nélküli elutasításnak nem lehet helye, az elkésett bejelentéseket is meg kell vizsgálnia a rendőrségnek, és a Gytv. szabályai alapján vagy tudomásul kell vennie az ilyen bejelentést vagy meg kell tiltania azt. Ugyanakkor ez nem jelenti azt, hogy ilyen esetekben a szabályszegést ne fenyegethetné más, így például szabálysértési jogi szankció. Ezen kívül ez az új rendelkezés módot ad arra is, hogy fel lehessen lépni az olyan visszaélésszerű magatartások elkövetésével szemben, amikor szándékosan nagyon rövid idővel a rendezvény tervezett bejelentése előtt tesznek bejelentést, akár kifejezetten azzal a szándékkal, hogy a rendőrségnek ne legyen lehetősége a rendezvény biztosítására való felkészülésre. Rendkívül fontos körülmény, hogy a Javaslat az Sztv. új 152. § (2) bekezdésével ez alól a fordulat alól kivonja az ún. gyors tüntetéseket. Ez alatt azokat a rendezvényeket kell érteni, amelyek esetében a szervezők azért sértik meg a Gytv.-ben előírt háromnapos bejelentési határidőt, mert az esemény, amellyel kapcsolatban a véleményüknek hangot kívánnak adni, kevesebb, mint három nappal a rendezvényt megelőzően derül ki, jut a tudomásukra, és az általuk szervezni kívánt rendezvény későbbi megtartása értelmetlen volna. Így a Javaslat az Abh.-val összhangban nem bünteti a spontán tüntetések szervezését.

3-4. Az Sztv. új 152. §-a (1) bekezdésének c) és d) pontjai gyakorlatilag megfelelnek az Sztv. 152. §-ának (1) bekezdésében eddig is szereplő, *„a tervezett új időpontról való előzetes tájékoztatás nélkül vagy a rendőrség tiltó határozata ellenére szervez vagy tart”* fordulatoknak. A Javaslat ezekkel kapcsolatban csak technikai jellegű pontosításokat végez el.

5. Az Sztv. új 152. §-a (1) bekezdésének e) pontja új elemként büntetni rendeli, ha valaki a bejelentésben megjelölttől eltérő helyre vagy időpontra szervezi a rendezvényt, illetve a bejelentésben megjelölttől eltérő helyen vagy időpontban megtartott rendezvényen vesz részt. Az új fordulat bevezetésének az indoka az a tény, hogy az Abh. megsemmisítette a Gytv.-nek a kötelező feloszlatási okokat tartalmazó 14. §-a (1) bekezdésének azt az elemét, amely abban az esetben is elrendelte a rendezvény feloszlatását, ha a bejelentettől eltérő időpontban, helyszínen, útvonalon rendeztek meg egy rendezvényt, illetve a bejelentésben eltérő céllal vagy napirenddel tartották meg azt. Ugyanakkor az továbbra sem engedhető meg, hogy a rendezvények bejelentésében szándékosan hamis információk szerepeljenek, vagy hogy a rendezvény bejelentése adott esetben csak a rendőrség félrevezetésére szolgáljon.

Ezen kívül a Javaslat az Sztv. 152. §-a alapján kiszabható pénzbírság legmagasabb összegét a jelenlegi százezer forintról százötvenezer forintra emeli, így a várhatóan magasabb összegű bírságok nagyobb visszatartó erőt jelentenek majd az ilyen jellegű szabályszegések esetében is.

A gyülekezési joggal visszaélés szabálysértése miatt indult eljárások lefolytatása továbbra is a rendőrség hatáskörébe tartozik.

A 37. §-hoz

A Btk. hatályos rendelkezése csak abban az esetben rendeli büntetni az egyesülési és a gyülekezési szabadság megsértését, ha az elkövető mást e jogok gyakorlásában erőszakkal vagy fenyegetéssel jogtalanul akadályoz. A gyakorlatban rendszeresen előfordul, hogy a békés gyülekezést jogtalanul megzavarják olyan módon azonban, amely nem minősülhet sem erőszakosan elkövetettnek, sem fenyegetéssel megvalósítottnak (például hangszóróval vagy más zajkeltő eszközzel), ennek ellenére az adott rendezvény megtartását meggátolják. A békés rendezvényeken az állampolgárok az esetek meghatározó részében véleménynyilvánítási szabadságukkal kívánnak élni, véleményüket kívánják meghatározott formában megismertetni.

A véleménynyilvánítás szabadsága kommunikációs anyajog, és mint ilyen kiemelt védelmet élvez az Alkotmánybíróság gyakorlatában, amint azt a 30/1992. (V. 26.) AB határozat is hangsúlyozza: *„A szabad véleménynyilvánításhoz való jog a fentiek szerint nem csupán alapvető alanyi jog, hanem e jog objektív, intézményes oldalának elismerése egyben a közvélemény, mint alapvető politikai intézmény garantálását is jelenti. A szabad véleménynyilvánítás jogának kitüntetett szerepe ugyan nem vezet arra, hogy ez a jog - az élethez vagy az emberi méltósághoz való joghoz hasonlóan - korlátozhatatlan lenne, de mindenképpen azzal jár, hogy a szabad véleménynyilvánításhoz való jognak valójában igen kevés joggal szemben kell csak engednie, azaz a véleményszabadságot korlátozó törvényeket megszorítóan kell értelmezni. A vélemény szabadságával szemben mérlegelendő korlátozó törvénynek nagyobb a súlya, ha közvetlenül másik alanyi alapjog érvényesítésére és védelmére szolgál, kisebb, ha ilyen jogokat csakis mögöttesen, valamely „intézmény” közvetítésével véd, s legkisebb, ha csupán valamely elvont érték önmagában a tárgya (pl. a köznyugalom).”*

Ezen alkotmánybírósági határozat alapján egyértelmű, hogy a véleménynyilvánítás joga a véleménynyilvánítás jogának védelmében – lévén ugyanazon alanyi alapjog védelméről szó – korlátozható. Úgy nem nyilváníthat senki véleményt, hogy ezzel lehetetlenné teszi más személy véleménynyilvánítását.

Az erőszakkal, fenyegetéssel történő akadályozást a Btk. Javaslat szerinti 174/C. §-a megfelelően szankcionálja, a teljes körű védelem érdekében a Javaslat szabálysértésként szankcionálja az ilyen magatartást, ha azt nem erőszakkal vagy fenyegetéssel követik el.

A 38-39. §-okhoz

1. A Javaslat a végrehajtás hatékonyabbá tétele érdekében létrehozza a központi szabálysértési nyilvántartást, és felhatalmazást ad a Kormány részére, hogy kijelölje a szabálysértési nyilvántartás tekintetében az adatkezelői feladatokat ellátó szervet. A központi szabálysértési nyilvántartás részére történő adatközlés formájának és módjának, valamint a nyilvános közzététel részletes szabályainak kidolgozására pedig a Javaslat értelmében a szabálysértési szabályozásért felelős miniszter kap felhatalmazást.

2. A büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (Be.) 74. §-ának (5) bekezdése szerint az elővezetéssel, valamint a külön jogszabályban meghatározott rendőri kíséréssel okozott költség nem bűnügyi költség, e költség megtérítésére külön jogszabály irányadó. Ez a külön jogszabály az elővezetés és a rendőri kísérés végrehajtásával felmerült költség megtérítéséről szóló 2/1986. (IV. 21.) BM-IM-PM rendelet, amelynek kiadására egyebek mellett a szabálysértésekről szóló 1968. évi I. törvény 118. §-ának (2) bekezdésében foglalt felhatalmazó rendelkezés alapján került sor. Tekintettel arra, hogy az 1968. évi I. törvényt az Sztv. 2000. március 1-jével hatályon kívül helyezte, a felhatalmazásról az új Sztv.-ben szükséges rendelkezni. A Javaslat ezért felhatalmazást ad a szabálysértési szabályozásért felelős miniszternek, hogy az igazságügyért felelős miniszterrel és az államháztartásért felelős miniszterrel együttesen rendeletben szabályozza a szabálysértési eljárásban elrendelt elővezetés végrehajtásával felmerült költség megtérítésének részletes szabályait. A 2/1986. (IV. 21.) BM-IM-PM rendelettel összefüggésben szükséges a Be.-t és az Rtv.-t is kiegészíteni, amely módosításokról külön előterjesztések fognak gondoskodni.

3. Az Sztv. 167. §-ának (4) bekezdése felhatalmazza a szabálysértési hatóságok felügyeletét ellátó minisztereket, hogy a törvény végrehajtásával összefüggő további, az (1)-(3) bekezdésben nem szabályozott kérdésekben, a jogalkalmazási feladatok ellátása érdekében rendeletet adjanak ki. Ez a rendelkezés túl általános felhatalmazást ad a rendeleti szintű jogalkotásra, ezért a Javaslat különválasztja és pontosan meghatározza az államháztartásért felelős miniszter és a szabálysértési szabályozásért felelős miniszter jogalkotási hatáskörét.

A 40-41. §-okhoz

Mind az Alkotmány, mind a bíróságok működését, illetve eljárását szabályozó törvények alapelveként rögzítik, hogy a bírák ítélkező tevékenységükben függetlenek, a jogszabályok alapján meggyőződésüknek megfelelően döntenek, az ítélkezési tevékenységükkel összefüggésben nem befolyásolhatók és nem utasíthatók. A befolyásmentes ítélkezés egyik előfeltétele, hogy a tárgyalás menetét, annak nyilvánosságát senki ne zavarhassa meg, illetve ne befolyásolhassa.

A bíróságoknak a rendfenntartással összefüggő feladatai két részre oszthatóak. Egyrészt a tárgyalóteremben kell gondoskodni a rend fenntartásáról annak érdekében, hogy a tárgyalások menete zavartalan legyen, és a bíróság (az ügyben eljáró bíró, illetve bírói tanács) az ítélkező tevékenységét, illetve a fél az eljárási jogait befolyástól mentesen, a konkrét ügyre koncentrálva, nyugodt körülmények között gyakorolhassa. Másrészt

biztosítani kell a tárgyalótermen kívül, a bíróság egész épületében a rend fenntartását azért, hogy az ott dolgozó valamennyi alkalmazott a munkáját zökkenőmentesen, folyamatosan elláthassa, illetve a bíróság épületébe érkező ügyfelek nyugalma és biztonsága garantálható legyen.

Mindezek mellett ugyanakkor biztosítani kell azon feleknek, érdekelteknek és hallgatóságnak a bíróság épületébe történő bejutását, akik egy részének a tárgyaláson való megjelenése perbeli pozíciójából adódóan kötelező, vagy akik a tárgyalás nyilvánosságára tekintettel a tárgyaláson meg kívánják jelenni, illetve az ügyfélfogadási időben azon személyeknek a belépését, akik folyamatban lévő ügyükhöz kapcsolódóan a kezelő irodákban kívánják iratot tanulmányozni, keresetlevelet vagy utóiratot csatolni. Ennek megfelelően a bíróság épületében érvényesülő rendszabályokat mindezen személyeknek be kell tartania, illetve velük azokat be kell tartatni.

A bírósági épületek rendjének fenntartását, az ügyfélforgalom számára nyitva-álló épületrészek, valamint annak meghatározását, hogy mikor szükséges a Rendőrség igénybevétele, a hatályos jogszabályok és szabályzatok konkrétan nem rögzítik, ugyanakkor egyértelműen levonható belőlük az a következtetés, hogy a bírósági épület rendjének biztosítása a bíróság elnökének a kötelezettsége, és igazgatási feladat. A Javaslat ezt az általános kötelezettséget konkretizálja az alábbiak szerint.

1. A Bsz. alapján az Országos Igazságszolgáltatási Tanács (OIT) ajánlásban határozza meg a bíróságok szervezeti és működési szabályzatának alapelveit. A Javaslat ezt a szabályozást bővíti azzal, hogy az OIT-nak ugyanilyen módon, a szabályzatban érvényesítendő rendelkezések meghatározásával kell a bírósági épületek rendfenntartására vonatkozó szabályzat alapelveit meghatároznia. Az ajánlás alapján az egyes bíróságok elnökeinek (a megyei bírósági elnököknek a megyében található helyi bíróságok vonatkozásában is) – a bíróságra vonatkozó specialitások figyelembe vételével – szabályzatot kell alkotniuk a bírósági épület rendjének fenntartásáról, így különösen az ügyfélforgalom számára nyitva álló épületrészek meghatározásáról, az épület használatának rendjéről stb.

Az így elkészült szabályzatokat az OIT hagyja jóvá a Javaslat szerint, így – a részletkérdések vonatkozásában a bírósági vezetői önállóságot meghagyva – az OIT-nak lehetősége van az általánosan meghatározott elvek érvényesülését ellenőrizni.

2. A Javaslat rendelkezik arról is, hogy amennyiben az igazgatási vezető (például már a szignálás során, vagy később sajtóhírekből, más hatóság jelzéséből) észleli, hogy az adott ügy tárgyalása a biztonság és rend megtartása szempontjából kiemelt kockázatot jelent, akkor – az eljáró tanács (egyesbíró) jelzése nélkül is – intézkednie kell a tárgyalótermen kívüli rendfenntartás érdekében.

A bírósági vezető által megteendő intézkedéseket a Javaslat felsorolja azzal, hogy azok közül a szükséges egy vagy több intézkedést – az ügy jellegének megfelelően – az elnök választja meg.

Mindezek mellett, ha az eljáró bíró a tárgyalás-előkészítés körében azt észleli, hogy az eset összes körülményei alapján (így például felek, terhelték száma, az ügy tárgya, korábbi sajtóvisszhangja, az idézett tanúk száma) az ügy iránt fokozott érdeklődés merülhet fel, akkor jelez az igazgatási vezetőnek a Javaslatban felsorolt egy vagy több intézkedés megtétele érdekében.

Az igazgatási vezető a bíró jelzését megvizsgálja, és amennyiben azzal egyetért, vagy saját maga észleli a kockázatos helyzetet köteles a szükséges intézkedéseket megtenni, és azokról az érintetteket (például eljáró bírót, a rendfenntartást végző személyt, esetlegesen sajtószóvivőt) tájékoztatni.

A bírósági épület rendjét jelenleg a bíróságokkal igazságügyi szolgálati jogviszonyban álló rendészek, vagy a személy- és vagyonvédelmi, valamint a magánnyomozói tevékenység szabályairól szóló 2005. évi CXXXIII. törvény hatálya alá tartozó személy- és vagyonvédelmi tevékenységet folytató egyéni vállalkozók vagy gazdasági társaságok (akik személy- és vagyonőrök alkalmaznak) végzik. Az tervezet egységesen rájuk a rendfenntartást végző személy fogalmat használja, ebből következően csak azokat a rendfenntartási szabályokat tartalmazza, amely mindkét személyi körre irányadó lehet.

A rendfenntartást végző személy jogai és kötelezettségei két csoportra oszthatók; egyrészt végrehajtja az eljáró tanács elnöke által a Pp.-ben és a Be.-ben felsorolt tárgyalótermi rendfenntartás körébe tartozó határozatokat az érintett önkéntes teljesítése hiányában (pl. gondoskodik a tanács elnök által a tárgyalóteremből kiutasított személy kivezetéséről, a nyilvánosságot kizáró határozat végrehajtásáról), másrészt – a tárgyalótermen kívül – a törvényben meghatározott önálló intézkedéseket teheti meg (például a bíróság épületéből való távozásra szólíthatja fel azt, aki magatartásával a bíróság munkáját zavarja).

Amennyiben a rendfenntartási feladatot személy- és vagyonőrök látják el, úgy rájuk értelemszerűen a 2005. évi CXXXIII. törvényben foglalt egyéb jogok és kötelezettségek is vonatkoznak (így például a bíróság területére belépő vagy az ott tartózkodó személyt kiléte igazolására, a belépés, illetőleg a tartózkodás céljának közlésére, jogosultságának igazolására felhívhatják, ennek megtagadása vagy a közölt adatok nyilvánvaló valótlanúsága esetén – a megbízó eltérő rendelkezésének hiányában – az érintett belépését, ott-tartózkodását megtilthatják, és távozásra felszólíthatják).

A 42. §-hoz

Az Alkotmány 57. §-ának (1) bekezdése rögzíti a tárgyalás nyilvánosságának alapelvét azzal, hogy kimondja, az állampolgárok jogait és kötelességeit a törvény által felállított független és pártatlan bíróság igazságos és nyilvános tárgyaláson bírálja el. Az eljárásjogi törvények – a Pp. és a Be. – is megismétlik ezt az alapelvet, meghatározva azokat a kivételes eseteket, amikor a bíróság a tárgyalásról a nyilvánosságot – például államtitokra, szolgálati vagy üzleti titokra hivatkozással, az eljárásban részt vevő személyek érdekében, illetve erkölcsi vagy egyéb okból indokolt határozattal – kizárhatja.

Büntető ügyekben az eljárásjogi törvény emellett kimondja, hogy – a nyilvánosság elvének sérelme nélkül – a tanács elnöke a tárgyalás szabályszerű lefolytatása, méltóságának és biztonságának megőrzése érdekében, helyszűke esetén meghatározhatja a hallgatóság létszámát. Ez nem jelenti a nyilvánosság korlátozását, mivel az ahhoz való jog címzettje a terhelt, akinek jogi érdeke fűződik ahhoz, hogy ügyében a bíróság a nyilvánosság kontrollja mellett tisztességes eljárásban járjon el. Azaz nem a nyilvánosságnak van joga a fél ügyében döntő bíróságot ellenőrizni, hanem a félnek van joga ahhoz, hogy az ő ügyében döntő bíróságot a nyilvánosság kontrollja alá vesse, így ez a szabályozás megfelel az alkotmányos elveknek.

A tárgyalások nyilvánosságának elvéből következően a tárgyalóteremben a rendfenntartás körében nemcsak az ügyben érdekelt felekkel, hanem a hallgatóság tagjaival szemben is foganatosíthatók az eljárási törvények által lehetővé tett intézkedések. Ezen rendelkezések nagy része már most is hatályosak a Be.-ben, Pp.-beli hiányuk azonban gyakran problémát okoz, főleg a tárgyalótermi kapacitásra tekintettel.

A fentiekben kifejtettekre tekintettel a Javaslát módosítja a Pp.-nek a tárgyalás rendjének fenntartásáról szóló 134. §-át. A bíróság feladata lesz a jövőben – a polgári ügyekben is – ez által a rendfenntartáson felül a tárgyalás méltóságának a megőrzése. Az elnök a tárgyalás szabályszerű lefolytatása, méltóságának és biztonságának megőrzése érdekében, helyszűke esetén meghatározhatja a hallgatóság létszámát. A Javaslát kimondja, hogy a tárgyalóterembe fegyverrel, vagy rendbontásra alkalmas eszközzel nem lehet belépni, eltávolíthatóak lesznek továbbá a tárgyalóteremből azok, akik állapotuk vagy megjelenésük folytán a tárgyalás méltóságát sértik.

A 43-44. §-okhoz

A Javaslát a pénzbírság meg nem fizetése esetén irányadó Sztv.-ben foglalt eljárási rend újraszabályozásával összefüggésben módosítja a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló 1992. évi LXVI. törvényt és a személyazonosító jel helyébe lépő azonosítási módokról és az azonosító kódok használatáról szóló 1996. évi XX. törvényt. Ez biztosítja a szabálysértési hatóság és a szabálysértési nyilvántartó szerv számára, hogy az eljárás alá vont személy személyazonosságának ellenőrzéséhez a személyiadat- és lakcímnyilvántartásból közvetlen adatigénylésre, valamint a személyi azonosító kezelésére lehetőség legyen.

A 45. §-hoz

A Javaslát módosítja az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (Art.) 161. §-ának (1) bekezdését, ahol úgy rendelkezik, hogy a szabálysértések tekintetében külön – az általánostól szigorúbb – végrehajtási szabályok alapján kell eljárni.

E külön végrehajtási szabályokat a Javaslát állapítja meg az Art. 161/A. §-sal történő kiegészítésével. E rendelkezés szerint a szabálysértési végrehajtás során az Art. adók módjára történő végrehajtásra vonatkozó szabályait az alábbi eltérésekkel kell alkalmazni:

Az Art. Javaslát szerinti módosítása értelmében, ha az elkövető a pénzbírságot vagy egyéb pénzüsszeget a végrehajtás során megfizeti, vagy az ingó végrehajtás nem vezet eredményre, a végrehajtással kapcsolatban felmerült költségekre a végrehajtás tovább folytatódik.

A 46. §-hoz

1. A Javaslát szerint az elfogadásra kerülő törvény – a szabálysértési nyilvántartásra vonatkozó egyes rendelkezések kivételével – a kihirdetésétől számított harmincadik napon lép hatályba. A Javaslát elvégzi az ezzel összefüggő szükséges módosításokat a Btk.-ban, a Be.-ben és az Sztv.-ben.

2. A Javaslát szerint az Sztv. 23. §-ának új (2) bekezdése, 27. §-a, újonnan bevezetett 27/A-H. §-ai, 31. §-ának új (5) bekezdése, és új 111/A. §-a központi szabálysértési nyilvántartás bevezetésével egy időben, 2010. január 1-jén lép hatályba.

Ugyanezen a napon hatályát veszti az Sztv. 111. §-a (2) bekezdésének szövegrésze, miszerint – ha a pénzbírság vagy egyéb pénzösszeg megfizetésére kötelezett a határozat jogerőre emelkedésétől számított harminc napon belül a pénzösszeget nem fizeti meg, a szabálysértési hatóság a pénzbírság megfizetésére rendelkezésre álló határidő lejártát követő ötödik munkanap után haladéktalanul elrendeli a tartozás adók módjára történő behajtását, és ezzel egyidejűleg – az internetes oldalán, ennek hiányában a helyben szokásos módon nyilvánosan közzé teszi az elkövető természetes személyazonosító adatait, az elkövetett cselekményt és a kiszabott pénzbírság összegét. A hatályba léptető rendelkezések értelmében a központi szabálysértési nyilvántartás felállításával egyidejűleg, 2010. január 1-jével a szabálysértési hatóság feladata marad az adók módjára történő behajtás elrendelése, míg az interneten történő közzététel a szabálysértési nyilvántartó szerv hatáskörébe kerül.

3. Az Sztv. Javaslattal módosított 111. és 112. §-ában foglalt rendelkezéseket a Javaslat az elfogadásra kerülő törvény hatálybalépése után elkövetett szabálysértések miatt indult eljárásokra rendeli alkalmazni.

4. Tekintettel arra, hogy az elfogadásra kerülő törvény kizárólag módosító rendelkezéseket tartalmaz, a Javaslat akként rendelkezik, hogy a törvény a legkésőbb hatályba lépő módosító rendelkezést követő napon, azaz 2010. január 2-án hatályát veszti.